Pełna tabela wygranych na stronicy 6-tej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok VII | ŁÓDŹ ŚRODA, 2 PAŹDZIERNIKA 1929 R. | CENA NUMERU 25 GROSZY. | Nr. 270

Zwarty front opozycji

przeciw rządowi wyraził się wczoraj w wielu ostrych rezolucjach stronnictw.

Wniosek o votum nieufności dla rządu.—Wincenty Witos prezesem „Piasta“.—Gospodarcze i finansowe narady B.B.—Opozycja umyślnie zaognia sytuację.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Gmach sejmu sprawiał wczoraj wrażenie, jakgdyby sesja sejmowa dawno już była otwarta, a prace parlamentu szły w pełnem tempie. Posłowie odbierali djety w kasie, a następnie zbierali się na plenarne posiedzenia klubowe. Wszystkie posiedzenia odbyły się przy ...ader

...LICZNYM KOMPLECIE POSŁÓW I SENATORÓW,

...a główna uwaga obserwatorów tego ca...ego ruchu (dziennikarzy) **koncentrowała się na dwuch salach, gdzie obradował klub BB pod przewodnictwem posła Kościałkowskiego, gdyż prezes pułk. Sławek jest chory i tam, gdzie pod przewodnictwem posła Niedziałkowskiego obradował klub P. P. S.**

Oczekiwano ogólnie, że na

POSIEDZENIU KLUBU BB

...aśnione będzie wreszcie, co zamierza czynić obóz rządowy wobec kon...rycznego i **coraz śmielej posuwające się ataku opozycji.** Nadzieje zawiodły.

Na posiedzeniu BB prof. dr. Krzyżanowski wygłosił **obszerny referat gospo...czy, podkreślając, że wśród ogólnego kryzysu gospodarczego jednak stan waluty Polski jest nader pocieszający i nie budzi żadnych obaw, a to dlatego, że rząd pilnuje ściśle budżetu i nie dopuszcza do deficytu.** Bilans handlowy nie przedstawia, zdaniem prof. dr. Krzyżanowskiego, niebezpieczeństwa, a niepokojący jest jedynie niezwykle **powolny wzrost oszczędności, lokowanych w ban...kach** i związany z nim minimalny wzrost ...kapitalizacji wewnętrznej.

...seł Kościałkowski wygłosił

referat polityczny

W ...tępstwie pułk. Sławka, podkreślając ...ierzeczowość opozycji socjalistycznej wobec rządu Marszałka Piłsudskiego, który dał klasom pracującym epoko... **najbardziej socjalistyczne ustawy, ...i są dekrety o ubezpieczeniu pracowników umysłowych i o ubezpieczeniu ...ników na starość.** Żaden z rządów ...ednich, mimo, iż zasiadali w nich ...kowie P. P. S., nie miał odwagi ta... rozbudowania ustawodawstwa ...cznego.

...referacje o sytuacji w rolnictwie ...oszonym przez posła Potworow...o, klub BB stwierdził tylko **konie...ć ostrego występowania przeciwko ...u opozycji, skierowanym osobiście ...wko Marszałkowi Piłsudskiemu.**

Zjednoczenie Pracy Wsi i Miast piętnuje

ataki opozycji pod adresem Marszałka Piłsudskiego.

Warszawski koresp. „Republiki“ (B) telefonuje:

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem posła Marjana Kościałkowskiego posiedzenie zarządu głównego Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast, przy licznym współudziale posłów i senatorów.

Po referacie na temat sytuacji politycznej posła Kościałkowskiego i po obszernej i ożywionej dyskusji — zarząd główny zjednoczenia powziął następującą rezolucje:

1) Zarząd główny Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast **piętnuje jaknajostrzej ataki opozycji, zmierzające do obniżenia i poderwania w społeczeństwie autorytetu Marszałka Piłsudskiego, którego imię związane jest nierozerwalnie ze wskrzeszeniem niepodległej demokratycznej Polski i dążeniami odrodzeńczemi narodu, skrystalizowanemi w hasłach rewolucji majowej.**

2) Zarząd główny Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast stwierdza **niezmienną konieczność dalszej konsolidacji czynników niepodległościowych z okresu przed wojennego i wojennego, stojących na gruncie przełomu majowego.**

3) Zarząd główny Zjednoczenia Pracy Wsi i Miast stwierdza, **że obecna sytuacja gospodarcza i polityczna wymaga stanowczych, szybkich i jasnych postanowień rządu w porozumieniu z Bezpartyjnym Blokiem Współpracy z rządem,** któreby doprowadziły do rozstrzygnięć korzystnych dla państwa.

Narady P. P. S. i „Wyzwolenia“.

Obrady PPS były owocne. Postanowiono dążyć do **uzyskania poparcia całego centrum i lewicy dla wniosku o votum nieufności dla gabinetu dr. Świtalskiego. PPS zdecydowała ostatecznie wniosek ten na najbliższem posiedzeniu sejmu postawić.**

Posiedzenie klubowe **„WYZWOLENIA“** wykazało, że stronnictwo to gotowe jest poprzeć wniosek, domagający się **ustąpienia rządu dr. Świtalskiego.** Po krótkiej dyskusji politycznej, wykazującej zupełną zgodność poglądów na tematy polityczne, wybrano **nowego prezesa „Wyzwolenia“ w osobie posła Michała Roga.** Dotychczasowy wieloletni prezes poseł Jan Woźnicki ustąpił z powodu **słabego stanu zdrowia.**

CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA obradowała krótko. Udzielono wszelkich pełnomocnictw zarządowi klubu, dla pertraktowania z innemi stronnictwami lewicy i centrum, celem **ustalenia jednolitej linji politycznej podczas nodchodzącej sesji budżetowej.**

Na posiedzeniu

N. P. R. - PRAWICY

z udziałem posła Popiela, który „odpocząwszy“ zagranicą, wypłynął na nowo na widownię polityczną, zastanawiano się również głównie nad **zapowiedzianym wnioskiem o votum nieufności dla rządu dr. Świtalskiego i nad artykułem Marszałka Piłsudskiego p. t. „Gasnącemu światu“ P. Popiel i ten klub usiłuje przesunąć na drogę opozycji bezwzględnej.**

Wincenty Witos redivivus.

„PIAST“ po długiej dyskusji politycznej po raz pierwszy od przewrotu majowego na nowo powołał do życia prezydjum bojowe z p. Wincentym Witosem, jako prezesem i dr. Kiernikiem, jako wiceprezem na czele. Dotychczas „Piast“ stawiał na swoim czele **figury bardziej pacyfistycznie usposobione** i dwa lata dawał się kierować przez sędziwego senatora Średniawskiego. Obecnie **zachęcony przykładem NPR.-prawicy, wyciągnął polityków przedmajowych.**

Ostre rezolucje Str. Chłopskiego.

Najostrzej zachował się klub Stronnictwa Chłopskiego pod przewodnictwem p. Jana Dąbskiego. Po kilkugodzinnych obradach wystylizowano rezolucję takiej treści:

Klub Stronnictwa Chłopskiego aprobuje w zupełności stanowisko prezydjum klubu zarówno co do odmowy współuczestnictwa w konferencji z p. premjerem i p. ministrem spraw wojskowych w sprawach budżetu, jakoteż w konferencji zaproponowanej przez p. prezesa Sławka w sprawie konstytucji, ponieważ **obie te sprawy mogą być produktywnie rozważane tylko na gruncie sejmu, którego sesja — mimo tylu zalegających ważnych spraw — nie została dotąd zwołana.**

Klub uważa natychmiastowe zwołanie sesji sejmowej — zwłaszcza ze względu na katastrofalny stan rolnictwa i ciężki kryzys gospodarczy za rzecz konieczną i niecierpiącą zwłoki.

Klub uważa

BEZZWŁOCZNĄ DYMISJĘ CAŁEGO OBECNEGO GABINETU

i likwidację całego regime'u sanacyjnego za rzecz zupełnie dojrzałą, którą kraj cały i wszystkie pracujące klasy ludności przyjmą z ulgą, jako ustąpienie ciężkiej zmory, która nasz kraj tak pod względem moralnym jakoteż materjalnym dużo kosztuje (sic!)

O ile chodzi o wrażenie, jakie zrobiły najnowsze występy publicystyczne p. Piłsudskiego — to wszyscy posłowie stwierdzają, że zarówno nienawiść p. Piłsudskiego do sejmu, jakoteż wyrażenia niepraktykowane w życiu publicznem w żadnym cywilizowanym państwie budzą wśród szerokich mas ludności wiejskiej oburzenie...

Rozdrażnianie sytuacji.

Dziś o godz. 11 zbierze się narada przywódców centrum i lewicy dla ostatecznego ustalenia motywów wniosku o votum nieufności dla rządu dr. Świtalskiego, oraz dla opracowania projektów dwuch ustaw co do których rząd zapowiedział, że do uchwalenia ich w formie proponowanej przez sejm nie dopuści. Ustawami temi są: ustawa o **zgromadzeniach publicznych i ustawa o odpowiedzialności karno - sądowej urzędników państwowych za czynności wyborcze.** Postawienie na porządku dziennym tych ustaw jest oczywiście ze strony opozycji świadomem dalszem zadrażnianiem sytuacji.

Stopa dyskontowa w Banku Francuskim

będzie prawdopodobnie również podniesiona.

Paryż, 1 października.

W sferach finansowych panuje przekonanie iż w w czasie najbliższym B. Francji podniesie stopę dyskontową. Obecnie wynosi ona 3 i pół procent.

Jak informują z kół zbliżonych do ministerstwa skarb. podwyżka stopy dyskontowej we Francji nastąpi dopiero po zorjentowaniu się, czy Bank Angielski nie wprowadzi nowej zwyżki, a zatem nie należy podwyżki tej w Banku Francji oczekiwać wcześniej jak w listopadzie r.b.

Obecnie dyskonto prywatne banków francuskich wzrosło do 5 procent.

Sojusz francusko-niemiecki za cenę nowego rozbioru Polski.

Wzamian za Gdańsk i korytarz pomorski Niemcy ofiarowali nam swą... „przyjaźń".

Rewelacje „Republiki" z przed tygodnia zostały oficjalnie potwierdzone.

Paryż, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Rechberg zakomunikował przedstawicielowi Agencji Havasa warunki jakie zaproponował w celu zawarcia sojuszu francusko - niemieckiego. Najważniejsze z tych warunków są następujące:

1) Wzajemne związanie się interesami głównych gałęzi przemysłu obu krajów,

2) POROZUMIENIE WOJSKOWE, przyczem siły niemieckie miałyby wynosić 3/5 liczebności armji francuskiej.

Rechberg dodaje, że warunek taki ZAKOMUNIKOWAŁ W ROZMOWIE MARSZAŁKOWI FOCHOWI, który oświadczył, że sojusz wojskowy przy równoczesnem porozumieniu pomiędzy gałęziami przemysłowemi obu krajów uniemożliwiłby wybuch nowej wojny.

3) Ewakuacja Nadrenji.

4) ZWROT GDAŃSKA I KORYTARZA POMORSKIEGO, wolna żegluga na Wiśle, stworzenie wspólnoty interesów na Górnym Śląsku i stworzenie tam status quo terytorjalnego.

Inne klauzule przewidują utrzymanie bez zmian obecnej granicy zachodniej ZANIECHANIE VETA W SPRAWIE PRZYŁĄCZENIA AUSTRJI DO NIEMIEC i umożliwienie przystąpienia Angji do sojuszu.

Rechberg dodaje, że taki sojusz uczyniłby możliwą PRZYJAŹŃ POLSKO-NIEMIECKĄ i wzmocniłby stanowisko Polski wobec bolszewików. Francja i Niemcy zdaniem Rechberga mogłyby bez jednego wystrzału wskrzesić imperjum Karola Wielkiego.

***

O szczegółach tych pertraktacji i niedoszłego sojuszu „Republika" donosiła już obszernie przed tygodniem.

Obecnie p. Rechberg oficjalnie potwierdza podane przez nas szczegóły tej niedoszłej „tranzakcji".

Żydzi dziękują konsulowi Zbyszewskiemu

za jego humanitarną akcję w czasie walk palestyńskich.

Dziękczynne listy i hołd dla Polski.

Warsz. koresp. „Republiki" (B.) telefonuje:

W czasie rozruchów antyżydowskich w Palestynie konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Jerozolimie, dr. Tytus Zbyszewski interwenjował skutecznie u władz palestyńskich w obronie przebywających tam obywateli polskich i rozwinął akcję humanitarną na rzecz ofiar rozruchów. Ta humanitarna akcja konsula Zbyszewskiego wywołała wśród żydów palestyńskich uczucie wdzięczności dla konsula polskiego i państwa polskiego.

Obecnie nadeszły do Warszawy w drodze służbowej liczne pisma, które organizacje żydowskie w Palestynie wystosowały do konsula Zbyszewskiego.

Zarząd Związku Żydów Polskich w Jerozolimie pisze:

„Wielce Szanowny Panie Konsulu Generalny! W imieniu tutejszych żydów polskich składamy Ci, Konsulu Generalny Rzplitej Polskiej, najgłębsze wyrazy gorącego uznania i podziękowania za energiczne i pełne poświęcenia interwencje i wystąpienia wobec tutejszych władz centralnych w obronie naszych spraw podczas ostatnich twardych i krwawych dni. Pamiętać będziemy te chwile opiekuńcze, kiedyś Panie Konsulu Generalny odwiedzał pod gradem kul zagrożone dzielnice dodając otuchy i niosąc pomoc naszym braciom.

„Nasza walka obronna w Erez — Israel znalazła głębokie echo w Narodzie Polskim, którego bohaterska historja obfituje przecież w złote i chlubne karty podobnych walk. A Ty, Wielce Szanowny Panie Konsulu, dałeś tej sympatji najgłębszy wyraz. Jednocześnie spieszymy z wyrazami głębokiego podziękowania dla centralnych władz Rzplitej Polskiej w Warszawie za przychylne stanowisko i energiczne interwencje na rzecz naszych żywotnych spraw w Erez — Israel na terenie międzynarodowym". Podpisali: inż. A. Neumark, inż. Folman, E. Kirszenbaum i inż. Cymerman.

Drugi list, wystosowany do konsula Zbyszewskiego przez Przełożeństwo Kongregacji warszawsko - polskiej w Jerozolimie brzmi:

„Z wielką radością i czcią witamy Pana Konsula z okazji powrotu do naszej świętej ziemi. Oby W Panu powodziło się jaknajlepiej dla dobra ludzkości i obywateli żydowskich. Równocześnie uważamy za święty obowiązek złożyć W. Panu Konsulowi najgłębsze wyrazy podziękowania w imieniu tysięcy członków naszej kongregacji za usilne starania i skuteczne interwencje na rzecz żydów podczas ostatnich krwawych zajść.

„Wspomniana obrona żydów cieszyć się będzie wieczna pamięcią pośród nas. Oby nasze błogosławieństwa i życzenia powodzenia, złożone WPanu, ziściły się jaknajrychlej ku radości i szczęściu wszystkich obywateli". Podpisali: D. Wajngarten, W. Minzberg.

Palestyńska Egzekutywa sjonistyczna pisze do konsula Zbyszewskiego:

„Z polecenia palestyńskiej Egzekutywy sjonistycznej mam zaszczyt wyrazić Panu najszczersze podziękowanie oraz uznanie Egzekutywy i innych z nią związanych instytucji publicznych, za pańską sympatję i bohaterstwo okazane przez Pana naszym braciom w chwili dla nich tak groźnej". Za Egzekutywę S. Horowitz.

Dekoracja sali sejmowej.

Wczoraj upłynął termin konkursu na prace malarskie.

Warsz. koresp. „Republiki" (B) telefonuje:

Wczoraj upłynął termin wyznaczony na nadsyłanie prac malarskich, zgłoszonych naskutek konkursu jaki marszałek sejmu Daszyński rozpisał celem wypełnienia trzech ekranów w czołowej ścianie sali obrad sejmu. Wczoraj też zaczęto ustawiać w sali obrad prace konkursowe.

W konkursie wzięli udział uproszeni artyści: Tadeusz Pruszkowski, Mehoffer, Ślendziński, Roguski, Sichulski i Stryjeńska oraz anonimowo pod godłami 23 malarzy. Posiedzenie jury odbędzie się w czwartek 3 bm. o godz. 11 przedpołudniem pod przewodnictwem marszałka Daszyńskiego z udziałem delegata akademji krakowskiej, szkoły sztuk pięknych prof. Skoczylasa, dyr. dep. w min. oświaty Jastrzębowskiego i budowniczego sali sejmowej prof. Skórewicza.

Doroczny zjazd „Labour Party"

otwarty został w Brighton.

Londyn, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Doroczny zjazd Labour Party, otwarty wczoraj w Brighton pod przewodnictwem ministra komunikacji Herberta Morrisona budzi tutaj ogólne zainteresowanie.

W zjeździe bierze udział 700 delegatów. Konferencja tegoroczna, jak sądzą, zmienić ma charakter przyszłych zjazdów Labour Party.

Przewodniczący zjazdu, minister Morrison oznajmił dziennikarzom, że konferencja w Brighton odbędzie dyskusję nad szeregiem najważniejszych spraw i wypowie co do nich swoją opinję.

Kandydatura Irlandji do rady Ligi

Londyn, 1 października.

Rząd irlandzki postanowił w przyszłym roku wystawić swoją kandydaturę na członka rady Ligi.

Irlandja skierowała już do dominiów angielskich żądanie odstąpienia jej miejsca w Radzie Ligi Narodów które zamierza objąć po Kanadzie.

Plebiscyt przeciw planom Younga odbędzie się od 16-go do 25 b. m.

Berlin, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziennik Urzędowy Rzeszy ogłasza dzisiaj rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o terminie odbycia plebiscytu zaproponowanego przez komitet plebiscytowy Hugenberga.

Termin wypowiedzenia się za projektem ustawy plebiscytowej wyznaczony został na czas od 16 do 25 października rb.

Porozumienie między Hendersonem a Dowgalewskim zostało osiągnięte.

Londyn, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Po dzisiejszej rozmowie Dowgalewskiego z Hendersonem ten ostatni oświadczył, że rozmowy doprowadziły do porozumienia w sprawie procedury, która wejdzie w życie chwilą całkowitego wznowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Anglją a Sowietami.

Procedura ta dotyczy wszystkich spraw, będących w zawieszeniu w tej liczbie i kwestji propagandy.

Rzeźbiarz Bourdelle zmarł w Paryżu.

Paryż, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Zmarł tu dziś przeżywszy lat 68 znakomity rzeźbiarz francuski Bourdelle, twórca pomnika Mickiewicza w Paryżu.

Premjer Switalski przyleciał z Poznania samolotem.

Warszawa, 1 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś o godz. 10-ej min. 30 powrócił z Poznania samolotem p. prezes Rady Ministrów dr. Kazimierz Świtalski. Tym samym samolotem wrócili pp. ministrowie Kühn i Matuszewski z małżonką. W podróży towarzyszył członkom rządu dyrektor Polskiej Linji Lotniczej inż. Tubk. Przelot trwał godzinę 30 minut.

Minister Prystor przybył do Bielska.

Katowice, 1 październik
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj o godz. 10 rano przybył do Bielska pan minister pracy i opieki społecznej Prystor.

Minister zwiedził Kasę Chorych w Bielsku, a następnie sanatorjum Związku Kas Chorych w Bystrej, poczem odjechał w kierunku Żywca.

Anglicy ewakuowa[li] Saarbrücken.

Saarbrücken, 1 październik[a]

Wczoraj popołudniu opuściły mi[asto] oddziały angielskiej straży kolejowej przy załodze okupacyjnej po odbi[ciu] wojskowej parady i odprowadzeniu sztandaru, poczem wojska francuskie i b[elgij]skie utworzyły szpaler. Oddziały a[ngi]elskie udadzą się do Wiesbadenu, [skąd] zostaną następnie odkomenderowane do Anglji.

Giełdy zbożowe z dnia 1 październi[ka].

Poznań, 1 październi[ka]

Ceny bez zmian.

Warszawa, 1 październi[ka]

Żyto 24.00—24.25, pszenica nowa 39.00—[illegible], jęczmień browarniany 27.50—29.00, jęczmień [na] kaszę 25.00—25.50, owies jednolity 24.00—[illegible], rzepak 67.00—70.00, mąka pszenna 0000 65[illegible] 65.00—70.00, mąka pszenna luksusowa 7[illegible]—80.00, mąka żytnia 70 proc. 39.00—44.00, o[tręby] żytnie 15.00—16.00, otręby pszenne średnie [illegible] — 18.00 otręby pszenne szale 21.00—22.00, [makuchy] lniane 45.00—46.00, kuchy rzepakowe 3[illegible]—33.00.

Ceny rozumieją się za 100 kg. parytet [w] Warszawa.

Lwów, 1 październi[ka]

Pszenica krajowa dwors. 39.75—40.75, [pszeni]ca krajowa zbiorowa 37.00—38.00 żyto ma[łopol]skie 25.00—26.00, jęczmień małopolsk. prz[em.] 20.75—21.75, mąka pszenna 65 proc. 68.00—[illegible]

O traktat handlowy z Niemcami.

Berlin, we wrześniu 1929.

Ustąpienie ze swego stanowiska przewodniczącego delegacji niemieckiej w pertraktacjach o traktat handlowy z Polską, uzasadnił dr. Hermes otwarcie **nieporozumieniami z miarodajnemi czynnikami z Auswärtiges Amt i Reichsernährungsministerium.**

Opinja niemiecka w tej sprawie, jak i horoskopy co do następcy d-ra Hermesa, a co za tem idzie, przewidywania w sprawie dalszych losów traktatu, są oczywiście — jak wszystko co dotyczy spraw niemieckiej polityki zagranicznej — podzielone. Podczas gdy nieliczni szczerzy zwolennicy porozumienia handlowego z Polską — przedewszystkiem socjalna demokracja — otwarcie wyrażają swe zadowolenie z tego obrotu rzeczy, zdając sobie jasno sprawę, że orjen... d-ra Hermesa, jak i świadome bagatelizowanie przez niego pertraktacyj **wykluczało z góry pomyślne załatwienie** rokowań, obawiają się znacznie liczniejsi, szczerzy przeciwnicy jakiegokolwiek zbliżenia obu narodów, że wyznaczony narazie do dalszego prowadzenia rokowań **poseł Rauscher, zajmie wobec żądań polskich stanowisko bardziej ustępliwe od swego poprzednika.**

W ostatnim czasie eksponował się dr Hermes niejednokrotnie w polityce agrarjuszy niemieckich, a choć od początku sprawowania swego urzędu wyraźnie i niedwuznacznie bronił ich interesów, wszedł ostatnio w jeszcze większą zależność od nich, reprezentując tak zwany **„zielony front"** — zwarte szeregi agrarjuszy, różnych, choć bardzo sobie nawzajem podobnych odcieni politycznych.

Obecnie rozciągnął się ten zielony front od dość skrajnej prawicy aż do centrum Reichstagu do właściwej partji d-ra Hermesa. Wobec coraz głębszej rysy, występującej w obecnej koalicji parlamentarnej, jest ustąpienie d-ra Hermesa **zapowiedzią dalszego rozdźwięku między partjami rządowemi,** a sprzymierzonem z niemi dotychczas stronnictwem centrowem. (Warto przypomnieć, że nieoczekiwanej zmianie orjentacji tego stronnictwa zawdzięczał rząd w lipcu upadek dotychczasowego „Republikschutzgesetz"!) Że ten rozdźwięk między lewicą a centrum odbić się może wielce niekorzystnie na dalszych rokowaniach, to nie ulega niemal żadnej wątpliwości. Już obecnie, przed trzydniową sesją Reichstagu, poświęconą najistotniejszym zagadnieniom państwa, zgłosiło centrum pośpiesznie na porządek dzienny **„sprawę Hermesa",** uzależniając widocznie **swą dalszą orjentację** wobec rządu od stanowiska, **jakie rząd** zajmie w jego sprawie — **w sprawie dalszych rokowań z Polską.**

Zachodzi tylko pytanie, czy i o ile będzie rząd zmuszony do ustąpienia z dotychczas zajmowanego stanowiska — względami polityki wewnętrznej i troską o utrzymanie dotychczasowego bloku. To też wyznaczenie posła Rauschera jako następcy Hermesa, **uważać należy za prowizoryczne.** Dopiero od wyniku pertraktacyj lewicy z centrum zależeć będzie linja dalszych rokowań i ostateczny wybór przewodniczącego delegacji.

Znacznie bardziej nieprzejednani są oczywiście w wszelkich kwestjach traktatowych prawicowcy, występujący jako orędownicy rolnictwa niemieckiego w ogólności, w szczególności zaś jako orędownicy Prus Wschodnich, które, ich zdaniem, ciężko musiałyby ucierpieć w razie zawarcia traktatu na warunkach przez Polskę proponowanych.

Ta sama prawica, która, sprzeciwiając się przyjęciu planu Younga, z lekkiem sercem rezygnuje z opróżnienia okupowanych na zachodzie części kraju, i głosi, **że dla dobra jednej prowincji nie wolno zapominać o interesie narodu,** — ujmując się za „zapomnianemi przez wszystkie inne partje" Prusami, nie dba o korzyści, któreby znaczna większość narodu niemieckiego odniosła z nawiązania regularnych stosunków handlowych z Polską. Jak się zaś w istocie rzeczy, wbrew lamentom agrarjuszy, przedstawia sytuacja rolnictwa niemieckiego, o tem świadczy następująca, skandaliczna sprawa:

Tegoroczne zbiory żyta wynoszą w Niemczech **około 8 miljonów ton.** Ze zbiorów zeszłorocznych, które wynosiły 8,4 miljony ton, pozostał jednak 1 miljon jako niezużyta nadwyżka. Z 9 miljonów ton, które w tym roku stoją do dyspozycji, zużyte zostaną przy obecnym stanie konsumpcji 4 miljony. Mimo to, miast jakiejkolwiek zniżki cen, **organizuje rolnictwo znaczną zwyżkę,** a to, jak donosi „Rote Fahne", z pomocą olbrzymich subwencyj rządowych, przyrzeczonych przez Reichsernährungsministerium. Rządowa „Getreidehandelsgesellschaft" zakupiła obecnie już 80.000 ton żyta; jest to jednak oczywiście zaledwie drobna część całego nadmiaru. To też agrarjusze łamią sobie głowy nad tem, **w jaki sposób pozbyć się większych ilości tego zbędnego towaru**

Fachowy „Magazin der Wirtschaft", stwierdzając cyframi, że już w chwili obecnej znajduje się w śpichlerzach samego Berlina o **600.000 ton żyta za dużo,** zastanawia się nad sposobami usunięcia tego nadmiaru z rynku i dochodzi do przekonania, że najkategoryczniejszym sposobem ... byłoby **zniszczenie tej nadwyżki, któreby się dało dokonać za cenę około 120 miljonów marek.**

Niepodobna oczywiście oczekiwać objektywnej oceny sytuacji w sprawie rokowań handlowych od „zubożałych" agrarjuszy, dbających w wyżej opisany sposób o dobro kraju. Dalszy ich przebieg zależy w zupełności od osoby następcy d-ra Hermesa, a polityka rządu niemieckiego związana względami na blok parlamentarny, zależna jest w znacznej mierze, nie po raz pierwszy od czasu istnienia obecnej koalicji, od **tego języczka u nogi, jakim jest w Reichstagu stronnictwo centrowe.**

Zawarcie traktatu z Polską musiałby rząd niemiecki okupić ustępstwami i w szeregu innych spraw, które centrum na obecnej, lub następnej sesji Reichstagu poruszy. Dlatego rokowania handlowe, utknąwszy znów na martwym punkcie, zawisłe są obecnie w zupełności od wewnętrzno-politycznych spraw Niemiec

J. M.

Kryzys rządowy w Czechosłowacji.

Wszystkie stronnictwa przygotowują się do kampanji wyborczej.

Parlament został rozwiązany: koalicja rządowa się rozpadła; w najkrótszym czasie nowe wybory parlamentarne. Wszystkie te wydarzenia miały miejsce w przeciągu jednego tygodnia, przyszły poniekąd niespodziewanie, i jak głosi opinja publiczna **zaskoczyły wszystkie stronnictwa swem nagłem przyjściem.**

Cóż było bezpośrednią przyczyną tego nagłego i niespodziewanego przesilenia, przychodzącego w momencie zdawałoby się jak najbardziej nieodpowiednim, gdyż w chwili, kiedy całe Czechy stoją wobec kulminacyjnego punktu uroczystości związanych z 1000-leciem św. Wacława, będącego symbolem **1000-letniego istnienia czeskiego organizmu państwowego,** — w chwili politycznie nieodpowiedniej, w momencie, kiedy zebrać się miał parlament na sesję jesienną, celem uchwalenia budżetu na rok 1930.

Bezpośrednią przyczyną było **ustąpienie premjera Udržala** z urzędu ministra obrony narodowej i powierzenie tej teki posłowi stronnictwa agrarnego Viskovsky'emu. Przeciwko faktowi temu zaprotestowało drugie po agrarjuszach co do siły stronnictwo koalicyjne, katoliccy ludowcy, kierowani przez msgr. Sramka, ministra opieki społecznej, zastępcę premjera.

Zdaniem ludowców, przez mianowanie nowego ministra obrony narodowej **naruszona została równowaga w koalicji,** gdyż agrarjusze zyskują w ten sposób czwartego ministra.

Nie można zaprzeczyć, że mianowanie ministra Viskovsky'ego miało formę conajmniej dziwną. Dekret nominujący podpisany został jeszcze 16 ub. m., co trzymane było w ścisłej tajemnicy, tak, że członkowie komisji politycznej stronnictw koalicyjnych jeszcze 16. IX. o fakcie tym nie wiedzieli. Powiada się, że o mianowaniu nie wiedziało nawet prezydjum stronnictwa agrarnego, którego nowomianowany minister jest członkiem.

Trudno byłoby dopatrywać się przyczyn takiego postępowania zwłaszcza ze strony premjera Udržala, również członka partji agrarnej. W każdym razie argument, wysuwany przez katolickich ludowców, że dzięki mianowaniu ministrem obrony narodowej członka agrarjuszy wzmacnia się i tak dość już dająca się odczuwać supremacja tego stronnictwa w rządzie nie wydaje się dostatecznie przekonywującym, gdyż poza kwestjami personalnemi stan faktyczny pozostał bez zmian.

Cztery teki posiadali agrarjusze poprzednio, tylko skupione w trzech rękach, gdy teraz przybył czwarty minister jedynie personalnie. Skłonićby się zatem należało do przypuszczenia, że moment ten wyzyskany został przez ludowców katolickich jedynie **jako pretekst do wywołania przesilenia.**

Zasadniczo motywy były natury bardziej istotnej i, jeśli weźmie się pod uwagę stosunki, jakie panowały w koalicji rządowej, zwłaszcza między wymienionemi oboma stronnictwami od dobrych kilku miesięcy, nie trudno będzie wywnioskować, że te właśnie różnice, które, tamując bieg prac parlamentarnych, uniemożliwiały porozumienie dwu głównych stronnictw koalicyjnych, spowodowały nagłe załamanie się koalicji rządowej i nowe wybory parlamentarne.

Nie można również zapominać, że na horyzoncie politycznym Czechosłowacji widmo nowych wyborów parlamentarnych, wysuwane stale przez opozycję, unosiło się już od zeszłorocznych wyborów samorządowych, z których opozycja lewicowa wyszła zasadniczo zwycięsko. Drugim momentem, który mógł przyśpieszyć kryzys, mógłby być **proces posła Tuki** (niedawno przez nas omówiony). Do zapadnięcia wyroku pozostało już czasu bardzo niewiele. Niewiadomo, jakie zajęliby wówczas stanowisko wobec koalicji rządowej słowacy, których przywódca ks. Hlinka, począł w ostatnich czasach występować w sposób nader ostry i grozić wystąpieniem z koalicji rządowej. Czy nie lepiej więc było ewentualność taką uprzedzić, korzystając z pierwszego nadarzającego się pozoru. Stronnictwa koalicyjne są zresztą do wyborów w zupełności przygotowane, co świadczy o tem, **że z możliwością** ich liczo... od dłuższego czasu.

Ogólna więc sytuacja w chwili ...nej przedstawiałaby się tak, że wie... stronnictwa koalicyjne, agrarjusze i ...toliccy ludowcy są z rozwiązania par...mentu i nowych wyborów zadowol... Są do nich przygotowani, czego ... można powiedzieć o stronnictwa... mniejszych. Kompanja wyborcza trw... będzie dość krótko, gdyż **wybory odb...dą się 27-go października lub 3-go list...pada** (terminu jeszcze nie ustalono). W...bory przeprowadza rząd dotychczas...wy, co jest dla niego niewątpliwym pl...sem. Niezadowolone są zatem stronnic...twa małe, które nie będą miały doś... czasu na przygotowanie i wprawienie w ruch całego aparatu wyborczego.

Drugi rozdział stanowi opozycja lewicowa. Ta była do wyborów również przygotowana, od dłuższego czasu prowadząc gwałtowną kampanję przeciw koalicji rządowej, udowadniając jej, że nie jest ona zdolna do życia. Być może nie życzyła sobie lewica wyborów w tempie tak szybkiem, wychodząc z założenia, że im dłuższe obecne rządy, tem pewniejsza potem ich klęska. W każdym razie kto jak kto, ale lewica jes... z wyborów najbardziej zadowolona, sp...dziewając się zwycięstwa, zarówn... dzięki rozłamowi w partji komunistyc...nej, jak i dzięki niezadowoleniu mas... dotychczasowego reżimu, niezadowoleniu, podsycanemu przez zręczną agitację opozycyjną, wskazującą prze... wszystkiem na niemożliwość poro... się koalicji w kwestjach najbar... sy dotyczących, jak **ochrona i... zaradzanie wzrastaniu drożyznych.**

Tak przedstawiałby się ... obecny kryzys czechosłowacki. ... stji tej powrócimy w następnym artykule, w którym omówimy przedewszystkiem możliwości powyborcze.

Praga, we wrześniu.

— erg. —

Próbny lot samolotem rakietowym

dał zadawalniający wynik.

Frankfurt, 1 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W poniedziałek popołudniu Fritz von Opel usiłował wzlecieć na samolocie rakietowym. Start nastąpi na lotnisku we Frankfurcie n. M.

Do swego celu użył Fritz von Opel samolotu żaglowego o dziewięciu rakietach Przy pierwszej próbie samolot przebiegł przestrzeń 9 metrów przy drugiej 20 m. Dopiero trzecia próba dała zadawalniający wynik.

Samolot, który ważył 270 kg. wzniósł się w powietrze i okrążył lotnisko z szybkością 150 km. Szybkość przy lądowaniu opadła do 100 km., skutkiem czego samolot przy zetknięciu się z ziemią doznał nieznacznych uszkodzeń. Jednakże pilot, Fritz von Opel nie doznał najmniejszego szwanku.

Pogrzeb kardynała Dubois.

Paryż, 1 października.

Polska Agencja Telegraficzna

Dzisiaj rano przy deszczowej pogodzie odbył się pogrzeb kardynała Dubois.

Niedbalstwo, analfabetyzm i partyjnictwo

cechowały dotychczasową działalność Kasy chorych w Tomaszowie.

P. komisarz Kucharski ma uzdrowić te stosunki.

Nasz korespondent tomaszowski do-osi:

Po kilku tygodniach pobytu komisarza Kasy chorych, p. Feliksa Kucharskiego, odwiedziłem go w tem słusznem przypuszczeniu, że okres ten pozwolił mu rozejrzeć się dostatecznie na terenie Kasy i o swych spostrzeżeniach i projektach będzie się mógł podzielić.

— „Atakiem prasy“ nazwał żartobliwie komisarz wizytę moją, środków jednak obronnych przeciwko atakowi temu nie przedsiębrał. W istotnem zrozumieniu doniosłego znaczenia prasowej służby informacyjnej z cała gotowością podzielił się swemi spostrzeżeniami.

Ale tu oddają głos p. Kucharskiemu.

— „Przyjechałem w końcu sierpnia do Tomaszowa, obcy zupełnie warunkom pracy na tym terenie. Opanowanie materjalne, dzięki kilkuletniej pracy w dziedzinie opieki społecznej przyszło bez większych trudów. Co mnie na samym wstępie uderzyło, to **pozostawiający wiele do życzenia stosunek między urzędnikami:** ciągłe tarcia, intrygi i podjudzanie na tle walki o byt. Pewien czas poświęciłem dokładnej obserwacji pra-zędników, by zdać sobie sprawę wartości i stwierdziłem z przykro- pewnych wypadkach, że **niektó- analfabeci pobierają niewspółmier- wysokie pobory, inni pracują opie-le, jedni się starają, lecz kwalifika- ich są zbyt małe, by pracy mogli po-łać.**

Społeczeństwo było niezadowolone, -dni że mało otrzymują, drudzy że du- płacą. W biurach panował zamęt, -codawcy niejednokrotnie cierpieli, -y były częstokroć etervczne, zale-ści ściągano sądownie, co stwarza- pozór rujnowania przemysłu. Bilans -ykazał 700.000 zł. zaległych składek pracodawców, które trudno było ściągać, ze względu na oporne stanowisko -acodawców i **brak zaufania do kierow-ctwa Kasy.** Kryzys, jaki przeżywa -rzemysł i zbyt mocno naciskana śruba -achunkowa przyczyniły się również do -owstania tak wielkich zaległości.

Zobowiązania Kasy sięgała sumy 400.000 zł. Z zestawienia sumy zaległych składek i zobowiązań widać, że **normalnego toku pracy w Kasie nie było,** bo niedopuszczalne są tak wysokie zaległości i zobowiązania.

— Mojm zdaniem działo się to dlatego, że władze poprzednie uwagę zwróciły na inwestycje i wielkie tranzakcje, spowodowały odpływ wolnej gotówki przy zaniedbaniu działu inkasowego. Stan taki stwarzał trudności w urzędowaniu, wierzyciele naciskali a w szybkiem tempie nie można było ściągnąć swoich należności.

Mam nadzieję że przy zmienionem ustosunkowaniu się do Kasy pracodawców oraz większej energji kierownictwa i urzędników stan ten szybko się poprawi. Przy tej sposobności kilka cyfr dla potwierdzenia wywodów. Np. kupno lasu na kolonje pochłonęło około 120.000 zł., **wydatek mojem zdaniem zbędny, gdyż w warunkach tomaszowskich w bardzo nikłemi opłatami można było w wynajętym lesie stworzyć kolonję.** Przez kupno lasu zagwoździło się: duży kapitał, do czego dochodzą jeszcze specjalne koszty dozorowania lasu zimą.

Co do budynku t. zw. pałacu Piescha to został on kupiony za sumę około 130.000 złotych i doprowadzony do możliwego stanu używalności na cele Kasy kosztem przeróbek i dobudówek w sumie około 380.000 zł., jak widać niewspółmiernej w stosunku do ceny kupna. Budynek w ten sposób kosztuje około 500.000 zł. Śmiem twierdzić, że brak gotówki w Kasie **wytworzyło zbyt szybkie tempo inwestycyjne poprzednich zarządów Kasy.** Wskutek zaabsorbowania zarządu Kasy temi inwestycjami, inne działy pracy były zaniedbane, tak że w 2 wypadkach lustracja moja dała wprost rewelacyjne wyniki.

Szwankowały zwłaszcza oddziały (Koluszki i Główno), co w miejscach tych podrywało autorytet kasy. Bywały wypadki, że *pół roku nie prowadziło się ksiąg kasowych.* Takież nieporządki stwierdziłem w wydziale gospodarczym centrali, *gdzie jeden z urzędników nie mógł się wylegitymować z 844 złotych.*

Dobór lekarzy uważam za szczęśliwy pod względem jakościowym i ilościowym. Warunki pracy lekarze mają dobre, obowiązki swe, jak mi się zdaje, spełniają ze zrozumieniem swej ważnej roli. Jedyna uwaga, jaka mi się w tym dziale nasuwa, to *zbytnia ustępliwość lekarzy przy kwalifikowaniu zasiłków.* Walka o wyłudzanie darmowego datku z Kasy w formie kilku czy kilkudziesięciu złotych będzie ostra i przy większem uspołecznieniu ubezpieczonych dałoby się 50 proc. tych sum zatrzymać w kasie. Dla charakterystyki przytoczę, *że zasiłki w lipcu wyniosły 53088 zł.*

Na aptekę utyskiwań niema, zorganizowana jest prawidłowo i rentuje się.

Po kilku tygodniach pracy wytknąłem sobie cele następujące. *Spłacenie wszystkich zobowiązań, uporządkowanie wydziału rachunkowego, tej kuźni pieniądza kasowego, stworzenie jaknajwiększych udogodnień dla ubezpieczonych, punktualne wypłacanie gaży lekarzom i urzędnikom, przyczem specjalną opieką otoczę upośledzony dotychczas personel lekarski, walkę z nadużyciami w kierunku „wyciskania“ z lekarzy zasiłków, doprowadzenie do porządku oddziałów kasy (5 oddziałów i kilku ambulatorjów). Jedną z ważnych czynności na terenie Kasy tomaszowskiej to uzdrowienie stosunków personalnych przez usunięcie polityki-erstwa“.*

— Czy i w jakim zakresie zamierza p. Komisarz prowadzić nadal takie instytucje, jak kolonje letnie?

— Naturalnie, że kontynuować je będę, tylko że może w innej formie, jak o tem wspominałem. Kasa Chorych w tej chwili jest winna 80000 zł. zaległych składek Okręgowemu Związkowi Kas Chorych i chętnie dług ten spłaciłbym im w naturze oddając las, a kolonje prowadzonoby na innych podstawach.

— Czy uzasadnione są pogłoski o rugach urzędniczych?

— Zastałem stan datujący się od lat kilku, kiedy to pracowników dobierano podług klucza partyjnego, kwalifikacji za-wodowych w 50 proc. prawie żadnych. Pewien odsetek starych pracowników wyrobił się w specjalnym kierunku kasowym. Pewne posunięcia personalne są koniecznością rzeczową i śmiem zapewnić, że nie stworzą najmniejszych pozorów rugowania jednej partji na korzyść drugiej.

— Jakie persjektywy rokuje p. Komisarz kasie tomaszowskiej?

— Kasa ma pełne warunki rozwoju, jest nietylko samowystarczalną, ale daje nadwyżki, które winny być obracane na udoskonalenie lecznictwa. Budynek obszerny, gabinety lekarskie bez zarzutu. Jedyną usterką są nieodpowiednie poczekalnie, ale to już jest rezultatem przystosowania gotowego budynku do potrzeb kasy.

Na miłej i zajmującej pogawędce spędziłem jeszcze czas jakiś w gabinecie komisarza i żegnając się z p. Kucharskim, podziękowałem za wyczerpujące informacje.

Inż. H. R.

Z muzyki.

—o—

Koncert Ady Sari.

Fenomenalna śpiewaczka koloratur-wa, Ada Sari, wystąpiła na poniedziałko-wym koncercie w Filharmonji. Wypełn-na po brzegi sala dobitnie świadczy, wielka popularność i sława tej artyst- doszła nareszcie do jej rodzinnego kra-ju i zjednała jej tu, podobnie jak to już o pewnego czasu ma miejsce w Ameryce Europie, powodzenie jakiem tylko na więksi wirtuozi poszczycić się mogą. N dziwnego, skoro artystka ta łączy swem śpiewie zalety przebajecznej tec-niki wokalnej i słodycz kantyleny głosu niezwykłej wprost rozpiętości.

Zdumiewająca jest również skala ar-stycznych możliwości Ady Sari, która równą swobodą i lekkością interpretu zawiłe utwory o charakterze wirtuozow-skim, jak i poważne pieśni Szymanow-skiego, Griega, Gliera i in.

Znakomicie akompanjował artyst dyr. Teodor Ryder. Przyjmowano Adę S-ri owacyjnie, zmuszając do licznych bi-sów.

L. P.

Listy z Warszawy.

O „głębokiem“ i „subtelnem“.

Żądamy rzeczy prostych i zrozumiałych.

Straszliwa epidemja **snobizmu,** dziesiątkująca inteligencję europejską, sprowadziła jako śródchorobową komplika- obj-w, który nie mając jeszcze ter- -icznego, nazwiemy — **„subtel- -onów“.**

-en ponury przejaw zakłama- -kazywaniu wzruszenia wobec -ki **nierozumianych,** ale do któ- -a wiarę“ podchodzić trzeba z na- -em wzruszeniem i tęskliwym u- -eszkiem na temat: — **„ja to rozu- -miem... — to bardzo głębokie...“**

„Głębia“ jest tu oczywiście wprost proporcjonalna do stopnia niezrozumiałości i — zwykle — pustki dzieła.

Dzieło nie może mieć pełnych, mocnych akcentów, musi być oparte na **półtonach,** musi być trochę tajemnicze, jakieś tęskne, **„takie pastelowe“** — jak się mówi.

W teatrze typową odżywką dla bakterji snobizmu był **„ADWOKAT I RÓŻA“.** Warszawa chodziła przez **trzy miesiące na tę bujdę nic nie rozumiejąc,** - też nic do rozumienia nie było.

Pan Zelwerowicz tak dziwnie potrząsał głową i tak ironiczno-cudacznie uśmiechał się, wypowiadając pewne słowa, że to napewno coś znaczyło... O!— napewno.

Takie półtony smutku, zadumania... Ludzie **zapałki wstawiali sobie w oczy,** żeby nie zasnąć na przedstawieniu, ale nawzajem uśmiechali się do siebie „z tęsknicą między zębami“ i wzdychali pod natłokiem artystycznych wrażeń, których nikt nie miał.

Niebezpieczny objaw snobowania się na „subtelność półtonów“ zaszedł tak daleko, że z pełnem poczuciem odpowiedzialności sygnalizować mogą, iż młode — i starsze też — panie w Warszawie reagują szczerem wzruszeniem, gdy wieczorem, na ulicy powiedzieć im **przyduszonym głosem z lekko podgiętym lewym kątem ust** zdanie takie naprzykład: „a lampy się palą, palą...“ lub każdą inną prawdę tego typu.

Ale przecież długo tak wytrzymać nie można. I dlatego bomba amerykańska, grana pod tytułem „Artyści“ w Teatrze Polskim u dr. Szyfmana wali przy codziennych kompletach pod pięćdziesiąte przedstawienie z rzędu.

Wiadomo. My wzruszamy się łatwo, a amerykanin — taka jego dusza—mdleje dopiero i oczami zawraca kiedy wyrżnąć go **pałą w łeb** i to czynność tę kilkakrotnie powtarzając.

Panowie autorzy „Artystów“ postanowili ziomków swych wzruszyć i dlatego musieli zatargać nerwami. „Subtelność z półtonów“ nie jest dotychczas w Stanach Zjednoczonych znana, a więc środki uruchomione w „Adwokacie i różach“ nie wystrczą.

Nie wystarczy **półcień, półgłos, półuśmiech, półdziewica i... półgłupek,** ażeby publika szalała z zachwytu — przeciwnie: — trzeba **pełnego światła, krzyku, ryczącego śmiechu,** bohatera, **kretyna całą gębą, kobiety w 100 procentach, piekielnej tragedji i beczki alkoholu.**

Dzieją się straszne rzeczy. Kochają się, piją, płaczą, girlsy tańczą, serca krają się na drobne gałganki, tragedja zapitego komika z Variete, ubóstwiającej go woltyżerki - pieśniarki i zakochanego handlarza bydłem szarpie nerwy, ale przecież — powiadają — amerykańskie nerwy są z patentowanej nierdzewiejącej stali.

Bomba jest przerażająca. „Hintertreppensoman“ najczystszej wody, ale Warszawa wali w potrójne drzwi teatru, nabija salę i klaszcze jak opętana.

Bo jest zmęczona chorobą „subtelności z półtonów“.

Tu można nie udawać, że się jest wzruszonym. Tu się można wzruszyć.

Pewny jestem, że twierdzenie:—**„amerykanie są inni“** — spreparowane zostało w Europie.

Nie znam żadnego amerykanina, ale nie sądzę, żeby był inny — przynajmniej w dziedzinie odczuwań artystycznych, skoro jego filmy nam się podobają, a nasze dobre filmy jego o zachwyt przyprawiają, skoro nasze książki idą do Ameryki, a **Sinclair i London** biją rekordy nakładów w Europie, skoro — słowem — pewna prawda bezwzględna o smaku artystycznym sprawdza się bez reszty w tej wymianie artystycznego dorobku.

Podoba nam się to samo, ale różnica — oczywiście — jest jeżeli idzie o **niepodobanie się.**

Amerykanin gwiżdże i każe sobie w kasie zwracać pieniądze, gdy mu się sztuka nie podoba, a my wtedy dopiero, **gdy jej nie rozumiemy—mówimy o „subtelnej głębi“.**

Ale to nie może długo potrwać. Powodzenie filmów amerykańskich o szczerych nastrojach — zwiastuje zbliżający się koniec brzydkiej choroby.

Wład. Best.

KRONIKA

Październik
2
SRODA

Dziś: Aniołów Stróżów
Jutro: Kandyta

—::—

Wschód słońca	5.37
Zachód słońca	5.14
Wschód księżyca	4.35
Zachód księżyca	5.20
Długość dnia	10.53
Ubyło dnia	5.13

OSOBISTE.

Nowomianowany wiceprezes sądu okręgowego w Łodzi p. **JÓZEF KISZMISZJAN** w dniu wczorajszym objął obowiązki przewodniczącego wydziału handlowego.

Jakie pogody

będą w październiku.

Nastąpił wreszcie prawdziwy, według kalendarza, jesienny miesiąc październik i meteorologowie zajęli się czemprędzej opracowaniem prognostyków odnośnie pogody.

Według ich przewidywań miesiąc bieżący będzie miał szereg pogodnych, a nawet pięknych dni, zwłaszcza w drugim i czwartym tygodniu miesiąca. Dzienne temperatury będą dość wysokie, t. zn. w ciągu dnia panować będzie ciepło, umożliwiające panom chodzenie do figury, noce natomiast, w ciągu całego miesiąca, będą przeważnie bardzo chłodne, tak dalece nawet, że możliwe będą lekkie przymrozki nocne.

Od 15—20 października zapanuje dżdżysta jesienna pogoda, poczem znów się ociepli, a po 27-ym ponownie nastąpią deszcze.

Zaznaczyć należy, że i pierwsze dni miesiąca nie będą ładne, albowiem koło 3-go nastąpić mają zaburzenia. Ale będzie to tylko zachmurzenie przejściowe, poza tem, jak już zaznaczyliśmy, będziemy się cieszyli wyjątkowemi pogodami. Nie należy się więc zrażać obliczem jesieni, które co pewien czas będziemy oglądali. Dopiero w końcu miesiąca nastąpi prawdziwa jesień.

Dni krytycznego napięcia kosmicznego w bieżącym miesiącu, t. zn. dni w których możemy się spodziewać burz, są następujące: 3, 5, 9, 15, 19, 23 i 27 października. (i).

Akcja włókniarzy

jest omawiana na zebraniach delegatów fabrycznych.

W bieżącym tygodniu odbędą się w Łodzi specjalne zebrania delegatów fabrycznych we wszystkich związkach zawodowych, na których w pierwszym rzędzie będzie omówiona sprawa podwyżki płac w przemyśle włókienniczym.

Akcja o wyrównanie płac według cennika zapowiada się bardzo poważnie. Na zebraniach zapaść ma uchwała o wystosowanie odpowiedniego memorjału do związków przemysłowych i ministerstwa pracy.

Wszystkie akuszerki

zostały w kasie chorych wymówione.

Jak się dowiadujemy, w kasie chorych w Łodzi w dalszym ciągu przeprowadzana jest reorganizacja pracy, a w związku z tem redukcja personelu urzędniczego. W najbliższych dniach nastąpić mają znów zwolnienia w wydziale ewidencji ubezpieczonych.

Niezależnie od powyższego, w związku z reorganizacją lecznictwa kasowego, w dniu wczorajszym otrzymały wymówienia pracy na trzy miesiące, wszystkie akuszerki zatrudnione w kasie. (i).

Pali się miasteczko!

Niema żadnej nadziei na uratowanie czegokolwiek.

Ludność pozostała bez dachu nad głową i bez chleba.

Z Kielc donoszą:

Wczoraj o godz. 4 po południu w miasteczku Słupia Nowa, pow. kieleckiego, tuż pod samą Świętokrzyską górą, gdzie jest znane więzienie, z nieustalonej narazie przyczyny, jednak najprawdopodobniej z porzucenia w jednej ze stodół niedopałka papierosa, powstał olbrzymi pożar, który w ciągu dwu godzin **zniszczył 30 zabudowań w śródmieściu.**

Do pożaru wezwano wszystkie okoliczne straże ogniowe z Kielc, Chęcin, z Bodzentyna, Klimontowa i innych miejscowości, a nawet odległego Ostrowca.

Przybyło razem dwanaście oddziałów straży ogniowej. Mimo energicznej akcji ratunkowej, ogień w dalszym ciągu się rozszerzał, (sprzyjała pogoda i dość silny wiatr).

Płomienie objęły całe miasteczko. Jest wątpliwe czy cokolwiek da się uratować. Tymczasem całe wysiłki polegają na uratowaniu kościoła, instytucji rządowych i samorządowych, jako to: poczty, **magistratu itd.**

Walka z ogniem jest bardzo utrudniona, a to ze względu łatwopalnego materjału, jaki przedstawiają drewniane domy w miasteczku. **Narazie pozostało bez dachu do 300 osób.** Rozmieszczono ich częściowo w obszernych chlewach i zabudowaniach więzienia Świętokrzyskiego.

W czasie pożaru został śmiertelnie poparzony miejscowy gospodarz Władysław Grzegorzewski, który wkrótce zmarł. Poparzyli się także ciężko członkowie rodziny Zygmunta Pawlikiewicza, gdzie się rozpoczął pożar.

Podczas akcji ratunkowej odniosło większe lub mniejsze obrażenia **dziewięciu strażaków.**

Na miejsce pożaru przyjechali: starosta kielecki Borysowicz, jego zastępca Hołuta, komendant powiatowy Kowalski i wreszcie dziś z rana wojewoda kielecki p. Korsak.

Na miejscu utworzono **komitet doraźnej pomocy pogorzelcom** i zażądano pewnych sum z ministerstwa spraw wewnętrznych.

Gdy to piszemy, **pożar jeszcze trwa.** Ogień dochodzi aż pod Świętokrzyską górę, do historycznego pomnika „Pielgrzyma", wykutego z kamienia.

Wyroki eksmisyjne

będą wydawane po wszechstronnem zbadaniu sprawy.

Jak wiadomo, według artykułu 11-go ustawy o ochronie lokatorów, lokator zalegający z zapłatą dwóch kolejnych rat komornego, tem samem podlega eksmisji na mocy wyroku sądowego. Sąd nie był obowiązany w żadnym wypadku wglądać w okoliczności, jedynie po niezbitem stwierdzeniu, że lokator nie opłacił w ciągu dwóch kwartałów komornego, wydawał wyrok eksmisyjny, na podstawie powyższego artykułu.

Powodowało to oczywiście automatyczne, a co zatem idzie masowe eksmisje, które były szczególnie dotkliwe w okresie miesięcy zimowych.

I oto dowiadujemy się o sensacyjnym zwrocie w sprawach eksmisyjnych. Mianowicie, na skutek całego szeregu skarg, sprawą tą zajął się Sąd Najwyższy i w ubiegłym tygodniu wydał orzeczenie, niezwykle doniosłe, dla rzesz lokatorskich, albowiem zmieniające całkowicie stosunek sądów do próśb o eksmisję ze strony właścicieli domów.

Sąd Najwyższy oparł się mianowicie na art. 1184 kod cyw. który głosi, że rozwiązanie jakiejkolwiek umowy, a tem samem i umowy najmu mieszkania może nastąpić tylko na mocy wyroku sądowego, który rozpatruje wszelkie okoliczności sprawy. Otóż art. 11 ustawy o ochronie lokatorów wcale nie koliduje z art. 1184 k. c. lecz przeciwnie oba te artykuły, zdaniem Sądu Najwyższego, uzupełniają się.

W wypadku zalegania bowiem 2 rat komornego, sąd może uważać, że zachodzi konieczność wyeksmitowania lokatora. Ale może też zbadać wszelkie okoliczności sprawy i odrzucić żądanie rozwiązania najmu, jeśli uzna, że zaległość powstała wskutek nieprzewidzianych okoliczności, nieszczęśliwego wypadku, choroby, chwilowego braku pracy itd. Może być nawet przyznana lokatorowi słuszność, że nie płacił komornego, o ile właściciel domu nie spełniał swych obowiązków względem lokatora.

W ten sposób rola sądu nie będzie polegała jedynie na automatycznem, z tytułu prawa, zatwierdzeniu wyroków o eksmisję, lecz będą bardzo dokładnie zbadane wszystkie szczegóły i okoliczności przed ostatecznem wydaniem wyroku.

Ma to bardzo ważne znaczenie, albowiem przyczynia się do zaprzestania masowych eksmisji, tak bardzo gnębiących ludność. (—is).

Bałagan w szkołach.

Ani nauczycielowie ani dzieci nie wiedzą, co będzie jutro.

Przez cały wrzesień nauka odbywała się bez planu i rozkładu lekcji.

Rok szkolny zaczyna się u nas bardzo punktualnie. Na początku września dziatwa musi stanąć do apelu, chociaż tyle rodzin bawi jeszcze na wywczasach letnich i — chętnie zabawiłoby jeszcze 1—2 tygodnie wobec sprzyjających pogód..

Na to niema rady i — jest to niewątpliwie zupełnie słuszne. W każdej dziedzinie musi panować ład i porządek, tem bardziej więc — w szkole, w której nieletnie pokolenia pobierają nauki na przyszłość.

Tymczasem — co roku, po punktualnem jego rozpoczęciu, daje się w wielu naszych szkołach zaobserwować pewne zjawisko, będące jakby umyślnem zaprzeczeniem zasad ładu i porządku..

Jest to — **brak rozkładu lekcji.**

W pierwszym dniu szkolnym panuje— chaos. Czas upływa na dyktowaniu spisu podręczników szkolnych, zapisywaniu personalji uczniowskich i podobnych administracyjnych czynności. To jest jeszcze zrozumiałe.

W drugim dniu — dzieje się to samo. I to jest jeszcze zrozumiałe skądinąd...

Ale skoro i trzeci, i czwarty, i piąty dzień — upływa na takich czynnościach (a tak dzieje się w bardzo wielu szkołach powszechnych) trzeba się już mimowoli zastanowić nad tem,

czy to jest w porządku...

Jest to jednak — dopiero... początek chaosu. Bowiem — chociaż po pierwszych 5—6 dniach administracyjne czynności nauczycieli ustają (lub też.. zaczynają stopniowo ustawać) bynajmniej nie następuje jeszcze porządek—bynajmniej nie rozpoczynają się normalne zajęcia. Bowiem teraz dopiero daje się we znaki —

brak rozkładu zajęć.

Lekcje odbywają się już, ale — lekcje dowolne, „jak tam przypadnie". Dzieci nie wiedzą, „co będzie jutro", jakie książki zabrać do szkoły, a jakie w domu zostawić... Jakżeż mają wiedzieć, kiedy zakłopotani nauczyciele sami nie wiedzą..

Taki stan rzeczy trwa w bardzo wielu szkołach przynajmniej do połowy pierwszego miesiąca szkolnego — września, zaś wcale nie wyjątkowo, raczej bardzo często trwa to swoiste „bezkrólewie" nawet

przez cały miesiąc wrzesień...

Nie trudno przedstawić sobie — nawet nie — pedagogom, — jak wydajny jest taki miesiąc pod względem nauki... jak idą lekcje przy takiej „systematycznej bezplanowości"...

Z punktu widzenia wychowawczego taki stan rzeczy jest poprostu — nie do zrozumienia. Nietylko dla dzieci, również dla nauczycieli jest taki chaos udręką, nie pozwalającą na sumienną i normalną pracę.

czemu więc tak się dzieje?

Nasuwa się na myśl bliskie przypuszczenie, że — początkowy nieład jest nieunikniony, że leży on w samej naturze rzeczy. Jednak — takie usprawiedliwienie może dotyczyć tylko pierwszych 2—3 dni, natomiast nieporządek, trwający tygodnie

nie da się niczem usprawiedliwić!

Wina polega tu bardzo często **na t. zw. translokacji sił nauczycielskich.** Tak przynajmniej tłumaczą się kierownicy wielu szkół.

Wielu nauczycieli — mimo że rok szkolny rozpoczął się już — wciąż jeszcze nie otrzymuje przydziału do tej lub innej szkoły, kierownik zaś — nie może ustalić planu, również nie wiedząc, jakiemi siłami rozporządza on, a więc kto jakiego przedmiotu będzie udzielał itd.

Jest to tłumaczenie — może nie bezpodstawne, ale bądźcobądź — nie zmieniające samej postaci rzeczy, która musi być usunięta. Jeżeli normalne zajęcia nie mogą w żaden sposób rozpocząć się jednocześnie z oficjalnym początkiem, roku szkolnego, to należałoby zgóry przeznaczyć tyle a tyle dni na wszelkie czynności administracyjne, zaś początek zajęć ustanowić na kilka dni później, to bowiem, co się teraz dzieje, jest

niedopuszczalne w żadnym wypadku.

Szkoła ma przecież — oprócz wiadomości naukowych — dawać dziecku również pojęcia o ładzie, porządku, i systematyczności, pouczać również w tym kierunku, nie może więc jednocześnie sama zaprowadzać nieładu i przypadkowości w pracy!

Bałagan, trwający tygodniami, jest w szkole czemś absolutnie niedopuszczalnem!

R.

Pełna tabela wygranych

21-go dnia ciągnienia 5-ej klasy 19-tej loterji państwowej.

Zł. 50.000 na nr. 155050.

Zł. 20.000 na nr.: 49497.

Zł. 15.000 na n-ry: 52448 173882.

Zł. 5.000 na n-ry: 13035 32024 57562 95372 145370.

Zł. 3.000 na n-ry: 32191 36526

Zł. 2.000 na n-ry: 1709 17702 18914 63879 64665 97940 117005 127407 149479 157006.

Zł. 1.000 na n-ry: 4952 32957 33265 42021 56287 77426 86395 95679 108937 111822 117479 127588 129268 141057 153078 159545.

Zł. 600 na n-ry: 524 1946 9297 10352 18073 25541 41147 47905 57446 62124 64517 6804; 71048 74667 77424 82035 86171 103468 103592 110611 114553 138480 143604 152811 162496 168455 171371.

Zł. 500 na n-ry: 1658 5007 5400 6938 10904 12442 15424 16319 17295 19188 20266 20434 24145 24370 26510 27047 30135 30529 31193 34524 38052 39039 40109 40403 42458 43253 43547 44232 46827 47576 47638 48055 48194 48642 50125 50610 50650 54053 55174 56644 58439 58846 60614 61512 61611 61791 65259 65917 66484 67327 68795 69670 71337 71737 76147 76368 79061 79181 82409 85918 86579 86604 87388 87403 87771 89978 90387 90517 90534 91580 91914 92348 92987 96137 97300 98279 98870 98961 99390 100532 101554 102658 102601 103833 104630 105293 106757 108487 109040 110425 113209 113247 113271 113835 116314 117090 117326 117873 117935 118466 119039 119375 119512 119664 120503 121428 1[illegible]1606 122804 123215 123486 123516 124570 125036 127603 128175 128692 [illegible]30477 131244 132002 132239 135199 130949 136661 137086 140148 140813 141907 142637 147430 149671 150377 150515 [illegible]51055 151813 152587 153634 155191 [illegible]57583 166519 164808 165292 165559 166198 171183 171223 171365 171617 172252 172950 173473 174658 178709 178955 179508 180280 183970 184142

STAWKI.

8 104 236 58 91 323 99 514 42 80 666 71 959 1009 69 89 351 411 42 44 782 811 23 52 925 2083 110 292 312 69 552 612 797 811 950 70 87 3188 95 203 14 40 373 432 662 82 716 36 69 989 4059 73 104 54 90 320 39 83 426 48 62 664 957 5109 208 372 485 567 683 716 70 6325 86 479 93 96 534 69 739 63 824 965 7015 122 74 261 310 425 [illegible] 558 611 17 39 708 831 909 34 8017 89 106 220 [illegible]85 97 322 58 88 411 82 503 36 76 60 810 35 951 9036 109 247 335 410 23 49 53 90 559 838 912 69 81.

10088 101 170 228 88 307 583 645 61 826 11286 408 53 577 680 839 79 911 12108 20 294 403 87 882 965 13057 135 211 397 443 524 29 94 758 64 815 92 915 38 80 14073 237 305 430 32 33 544 629 33 712 34 88 907 15018 22 139 57 200 301 9 77 584 622 708 36 54 77 16006 8 12 16 114 19 38 67 98 291 383 416 539 70 94 602 32 38 779 99 860 95 987 17005 36 47 62 89 97 229 30 48 50 327 498 508 636 833 935 93 18033 99 123 79 87 237 76 337 52 431 782 801 19101 5 30 40 388 436 47 506 678 767 997.

20065 82 147 48 207 49 409 625 27 786 883 935 58 21014 61 77 131 55 479 88 642 57 724 846 954 80 22019 250 435 85 546 90 95 634 38 58 84 727 910 15 23060 87 90 152 96 97 370 80 90 490 547 57 687 94 789 823 37 91 900 17 28 24098 116 223 328 56 409 641 855 64 25056 60 98 221 39 89 300 396 408 78 609 735 61 87 833 94 950 58 26141 296 307 45 460 501 82 628 727 46 82 833 94 908 98 27098 171 216 346 55 82 451 602 54 89 758 65 67 802 15 28050 83 90 198 213 36 97 411 65 96 533 67 75 635 91 95 708 97 811 47 976 29009 209 34 367 537 77 613 66 883.

30052 166 213 27 61 315 583 607 60 748 51 63 914 31016 71 430 589 621 91 916 18 32051 147 70 251 65 302 33 427 60 557 615 33 78 961 33080 218 32 390 426 81 91 98 505 24 70 94 688 716 34423 75 602 48 781 815 22 52 89 917 44 35235 62 87 667 86 701 905 44 99 36043 179 222 39 311 33 82 94 406 79 563 681 772 842 928 38 98 37099 173 75 241 86 334 421 32 632 67 721 841 963 38304 72 76 588 628 30 83 848 72 78 901 56 39026 73 173 226 48 448 87 507 94 666 774 98 856 948.

40002 8 27 29 70 91 262 435 94 621 762 90 92 856 948 41090 197 235 79 558 667 737 42005 465 574 64 738 860 67 924 43007 117 308 127 404 592 634 37 747 817 26 77 913 21 28 57 44066 101 272 307 569 721 884 45006 106 56 76 248 363 78 80 442 528 686 738 47 818 940 46001 25 299 310 95 540 57 70 760 66 835 52 47017 174 274 361 78 431 49 81 554 90 92 612 56 79 731 84 804 916 60 96 48038 57 197 319 36 483 94 536 39 51 701 41 924 49029 58 109 245 88 331 91 400 36 519 91 652 77 712 22 93 802 48 932 51.

50082 44 122 51 318 76 591 630 726 31 84 808 26 53 908 19 51002 8 103 13 214 76 368 648 95 721 60 67 83 841 52023 47 59 68 114 450 91 93 504 63 73 622 39 53 820 55 83 926 52 53005 57 99 124 66 368 82 449 916 54060 154 655 92 718 807 36 552274 350 418 576 95 629 902 83 56021 216 39 42 60 79 301 556 76 620 88 89 715 38 93 830 32 73 933 57036 82 111 274 438 557 99 666 88 718 811 25 953 58126 36 64 245 495 535 65 635 56 857 908 59006 477 688 769 832 38 66 901.

60074 96 127 87 93 226 375 83 497 551 90 816 952 61001 10 35 159 232 73 358 89 92 470 513 891 913 62031 52 104 25 263 305 488 591 669 71 95 763 803 911 40 63041 110 26 277 327 400 520 90 758 98 814 21 51 91 64102 84 90 239 355 402 98 592 669 881 917 65007 23 97 135 51 358 418 44 70 521 49 827 67 919 72 66004 10 143 284 390 435 66 546 741 60 813 67003 22 98 101 18 99 240 427 93 547 90 611 62 720 65 87 811 46 59 901 20 64 88 96 68028 161 88 228 70 341 59 572 672 77 723 691152 61 213 470 502 20 603 79 709 825 906.

70086 191 259 93 320 33 51 423 567 766 891 950 71008 130 223 466 82 582 94 617 738 87 877 72134 235 55 396 483 546 59 72 620 55 58 773 810 803 56 71 73015 109 74 81 528 49 765 74 76 830 905 39 48 74006 58 84 220 21 404 533 86 88 612 51 737 67 76 81 976 75002 23 133 275 324 34 452 60 64 623 32 92 852 86 76008 13 151 87 208 61 99 327 437 539 612 49 855 77014 57 102 104 336 800 09 32 55 66 931 56 78087 121 310 34 58 435 41 68 83 563 786 949 79014 191 97 351 52 410 707 859.

80003 132 70 271 417 51 512 609 35 45 78 750 951 69 81129 296 351 481 524 49 78 625 37 61 87 722 59 99 803 54 88 922 35 82070 126 35 202 322 489 527 52 690 710 52 802 47 83074 156 358 533 643 803 21 33 54 69 918 52 61 84002 61 105 14 37 66 323 24 642 840 63 85003 10 22 43 173 77 226 63 97 301 417 18 56 85 534 707 837 955 94 86019 35 91 165 87 590 671 791 818 57 88 97 87074 287 96 502 603 78 706 73 813 17 72 90 930 72 88027 75 293 308 585 617 60 62 863 99 937 60 89068 143 81 88 201 309 32 78 400 529 812 45.

90087 228 304 681 87 708 60 861 84 935 91035 109 11 46 58 308 17 425 63 82 569 609 730 81 817 18 934 92051 81 96 166 213 19 85 316 505 612 833 904 93037 113 97 223 316 55 56 92 415 67 535 51 83 605 771 979 97 94051 240 65 327 68 463 80 673 756 93 95025 54 131 299 350 469 83 905 19 81 96100 22 76 88 237 316 27 477 525 612 85 796 854 67 99 97032 152 362 447 577 99 648 943 57 86 98058 85 285 96 947 99055 132 36 216 32 321 425 99 629 72 773 832 914.

100025 187 346 56 91 411 50 99 516 27 50 64 65 613 777 822 932 101225 323 485 95 520 694 779 86 94 855 81 945 70 102000 14 105 29 59 335 93 558 665 705 12 806 18 25 904 51 103251 518 37 618 98 703 16 19 83 856 62 89 968 75 104007 35 181 99 342 63 76 599 623 69 92 739 867 105088 141 241 378 403 69 562 648 722 106089 146 297 318 405 52 539 95 650 59 740 800 30 73 107012 72 125 53 54 294 97 316 472 530 74 93 615 808 43 947 88 108035 111 61 250 53 95 463 88 604 816 24 37 56 920 109015 147 51 293 304 44 60 77 499 508 19 610 63 94 793 966 99.

110013 329 558 67 619 780 85 829 927 84 111051 146 67 350 403 64 502 79 614 723 91 112076 309 35 45 417 77 914 69 85 844 911 113010 35 50 105 42 54 62 75 240 300 4 17 26 468 590 691 900 76 114097 258 451 86 587 621 115068 227 383 473 93 559 623 739 116037 58 89 105 48 75 262 97 429 518 67 91 703 982 96 117087 113 21 23 35 46 294 331 91 422 514 40 625 94 741 52 803 986 92 118017 51 53 123 211 24 66 70 96 309 473 650 93 758 816 906 119032 47 436 49 51 515 59 89 654 757 68.

120016 277 80 315 34 429 56 567 642 775 76 819 917 121 100 60 81 280 89 398 428 57 580 611 37 75 766 938 62 81 122014 124 88 223 359 402 563 88 93 621 822 51 123138 40 203 11 85 322 79 469 836 64 77 926 94 124031 64 107 109 24 92 202 27 96 455 520 48 72 686 832 970 71 125000 272 333 463 560 72 680 700 47 81 832 929 950 126036 44 90 95 144 314 35 409 16 69 76 566 643 811 39 71 921 71 78 127000 141 332 54 578 858 72 74 369 85 89 128000 55 66 88 93 214 529 693 707 835 88 919 90 129045 65 107 39 58 326 538 70 89 604 25 28 748 62 917 934 58 65.

130004 50 68 94 194 347 400 51 56 78 90 93 520 78 96 813 32 88 909 131060 145 207 10 61 302 7 90 903 12 20 729 76 813 132003 40 92 355 67 618 755 133023 150 208 85 387 99 454 63 537 615 38 67 97 833 944 97 134000 179 215 23 43 322 24 42 545 91 685 770 60 823 63 961 135050 72 73 82 85 156 229 80 324 560 603 13 773 886 99 136039 56 68 81 120 85 420 512 47 60 632 755 87 137032 82 162 401 63 538 47 59 74 80 630 89 754 66 73 887 907 16 36 138083 116 45 93 213 46 81 85 580 611 99 800 22 27 39 78 929 65 93 139029 127 29 238 46 308 416 34 55 57 676 819 944 53.

140055 88 97 117 94 222 41 93 364 552 666 701 805 43 50 978 141024 36 171 215 38 314 97 542 632 875 77 95 965 142001 10 13 240 84 96 445 535 62 689 706 802 37 74 925 143099 110 202 64 311 42 722 76 900 7 11 17 95 144042 91 235 84 358 87 95 96 407 59 80 610 48 764 815 908 43 145090 195 240 375 89 415 627 709 39 55 926 97 146000 105 25 247 60 342 52 694 573 603 58 804 147000 175 206 55 60 367 461 65 503 18 60 612 715 800 17 56 57 60 949 1480[illegible] 109 215 46 54 391 431 34 80 545 48 55 76 649 53 58 04 710 833 44 84 91 937 67 149004 39 76 145 217 23 348 60 400 603 64 67 735 91 884 933 63

150035 121 56 290 342 82 446 642 817 76 79 930 73 151010 31 52 107 52 243 307 17 55 413 27 526 28 606 735 87 902 17 152272 96 339 447 524 781 93 824 64 91 935 153043 74 140 42 73 84 220 315 70 544 82 606 79 201 08 21 36 8482 61 900 35 154066 85 86 233 46 58 387 504 07 83 96 668 704 24 853 930 155149 79 83 249 62 77 380 452 514 74 602 20 705 30 65 814 62 156056 127 83 301 405 577 94 668 890 945 157040 116 24 96 420 86 501 20 680 711 41 83 91 834 076 158268 249 401 72 507 22 757 84 96 634 44 00 95 700 62 90 93 072 159029 54 146 59 87 97 335 451 503 58 618 37 60 762 872 86 907 12

160136 46 218 369 616 41 760 988 161004 44 250 356 414 92 515 72 700 07 830 58 967 162037 56 65 81 91 181 217 326 90 520 50 614 704 871 40 50 68 163010 30 106 320 44 420 42 537 87 608 0 24 72 714 87 818 918 164183 92 219 71 265 466 90 623 721 26 56 886 165013 288 301 16 79 88 412 67 618 42 711 83 985 88 166011 128 42 44 260 311 72 540 50 860 78 027 167248 222 51 401 30 544 83 688 771 805 13 912 36 168082 91 298 309 40 44 86 87 457 72 86 635 715 83 820 23 900 1 169006 70 87 211 75 652 57 99 719 34 50 70 707 969 95.

170049 87 238 51 325 624 749 171052 106 76 93 386 91 404 706 43 58 77 894 172098 291 332 435 85 585 754 68 868 79 966 173019 44 64 81 199 288 424 48 560 633 733 36 61 818 41 919 48 174005 53 100 297 318 75 552 628 165 86 727 837 85 89 932 88 175058 75 81 260 348 56 432 56 71 671 898 955 84 89 176004 203 14 16 393 466 537 72 177052 93 157 85 222 338 71 508 650 827 30 178003 29 100 287 355 446 82 604 26 753 901 179065 288 318 33 84 455 525 67 664 743 53 805 981 180079 330 59 90 511 601 32 46 820 923 82 181016 37 54 63 75 98 135 391 405 513 14 182055 129 69 231 507 21 606 7 24 808 920 33 66 76 183033 65 107 14 24 73 481 732 77 80 96 837 47 49 92 943 184008 94 167 68 289 450 543 50 851 52 933.

Urzędowe tabelki wygranych codziennie oglądać można bezpłatnie w najszczęśliwszej **Kolekturze Loterji Państwowej Zarządu Okr. Zw. Strzeleckiego,** Łódź, ul. Narutowicza 38, tel. 81-38. Tamże wypłaca się wszelkie wygrane oraz zamienia się stawki na nowe losy.

RADJOPROGRAM

11,56 — Sygnał z Warszawskiego Obserwatorjum Astronomicznego Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie 12,05 — Koncert z płyt gramofonowych 13,00 — Komunikat meteorologiczny komunikaty przygodne. 13,20 — Przerwa. 15,40 — Komunikat gospodarczy 16,15 „Chwilka lotnicza" („Mój lot awionetką do Barcelony" — wygł. inż. Wigura"). 16,30 — Program dla dzieci: a) P. Henryk Ładosz wygłosi pogadankę dla dzieci p. t. „Wasi rówieśnicy zagranicą" b) Koncert z płyt gramofonowych. 17,15 — Komunikaty przygodne. 17,25 „IV międzynarodowy marsz w Holandji" (Dział „Sport i Wychowanie Fizyczne" — wygł. kpt. Wiśniewski. 18,00 — Koncert symfoniczny popularny. Wykonawcy: Orkiestra powiększona P. R pod dyr. Józefa Ozimińskiego Kazimierz Wiłkomirski — wiolonczela. W programie utwory Józefa Haydna 19,00 — Rozmaitości oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce 19,25 — Przerwa. 20,30 — Transmisja uroczystego koncertu z okazji pięciolecia istnienia Radjostacji Wiedeńskiej, w wyk. Orkiestry Filharmonji

W fotelu i za kulisami.

RYWALE.

Sztuka w 4 aktach M. Andersona, L. Stallingsa i R. Zuckmayera. Reżyserja Leona Schillera.

w Teatrze Miejskim.

II.

Reportaż podaje fakty w sposób bezpośrednio przemawiający do psychiki czytelnika czy widza. Reportaż to prosto[illegible]a, bezapelacyjność i sugestywność. Reportaż niema tendencji, bo i fakty są beztendencyjne....

„Rywale", chociaż malują okropności wojny, są w zasadzie sztuką bez tezy... Tendencja została im nadana przez reżysera.

Schiller podszedł do tego reportażu z cyklu: „Wojna światowa 1914 — 1918" ze strony „literatury faktu". A ta nie jest zwykłym reportażem, chociaż zewnętrznie do niego jest podobna „literatura faktu" bierze zdarzenie i załamuje je [illegible] pryzmacie skondensowanej tendencji. [illegible]ki literacki wyraz faktu ma wpływać **na bieg życia politycznego i społecznego, ma je przebudowywać na fundamentach zbudowanych przez rewolucyjnych architektów.**

P. Schiller jest szczerym **pacyfistą. i tę nutę wygrał w „Rywalach" w sposób mistrzowski.** Bomba amerykańsko - filmowa została przezeń uszlachetniona, pogłębiona przez wlanie w nią ducha epicznego i symbolistyki. Tam, gdzie autorzy dali luźne sceny rewji wojennej **Schiller stworzył mocne epizody dramatyczne, będące potężnym krzykiem protestu przeciw wojnie.** Gdzie autorzy pragnęli technicznie odtworzyć grozę wojny na scenie, aby zaostrzyć momenty sensacyjne. **Schiller starał się sensację zatuszować, a na plan pierwszy wysunąć pierwiastki epiczne wojny.** Podkreślił Schiller **londonowskie rysy charakterów** kapitana Flagga i sierżanta Quirta i **symbolistycznie potraktował** Germainę, jako Madelon. Natomiast gdzie mógł, tam zacierał **sportowość i erotykę.** Zwłaszcza sport psuł Schillerowi **pacyfistyczną nutę ujęcia całości.** Reportaż żyje pod znakiem sportu, **reportaż jest sam przez się rodzajem sportu,** bo jest walką o rekord nakładu. „Literatura faktu" Schillera sport traktuje narówni z każdym innym faktem. Stąd **momenty sportowe, dominujące w filmie „Świat w płomieniach"** i jaskrawo uwypuklone w scenarjuszu teatralnym — **Schiller potraktował tylko epizodycznie.** Flagg i Quirt są przedewszystkiem sportowcami, następnie żołnierzami, a potem dopiero ludźmi. Schiller z nich zrobił ludzi, którzy są żołnierzami, czasem uprawiającymi sport. Schiller uczynił z Flagga i Quirta **propagandę pacyfizmu,** dla autorów sztuki są te postacie **propagandą tężyzny fizycznej i awanturniczości londonowskiej,** tak modnej dziś w krajach anglo - saskich.

Gdy generał w rozmowie z kapitanem Flaggiem wyczerpał wszystkie argumenty, przemawiające za beznadziejnym atakiem na nieprzyciela, uderza w nutę sportową: Weźcie okop, bo w tych warunkach będzie to rekordem sportowem!?.. Gdy Quirt knock-autem rozkłada pijanego olbrzyma irlandzkiego na ziemi, Germaina zachwycona tym imponującym wyczynem sportowym — oddaje mu się. Mecz bokserski o serce dziewczyny napewno nie jest w duchu tendencji schillerowskich: **jest to bowiem suigeneris militaryzm w erotyce.** Te dominujące pierwiastki sportowe, **blisko skuzynowane z militarystycznemi, ustawicznie psuły tendencje reżysera.**

Był to więc jego wielki triumf, jeśli mimo to **nuta pacyfistyczna w wielu scenach brała górę.** Duch „Rywali" nie jest ani duchem wojny, ani duchem pokoju. **Jest to duch sportowego rekordu.** Schiller **ducha wojny niszczył, ducha sportu gnębił, ducha pokoju wywyższał.**

Taki jest stosunek Schillera do całości utworu.

***

Montaż sztuki przeszedł wszelkie oczekiwania. W najcięższych warunkach rozwiązał p. Schiller najtrudniejsze łamigłówki techniczne. Aby oddać grozę woj-

Na bezterminowe ciężkie więzienie

skazano przywódców bandy, Kaczmarka i Szczecińskiego.

„Władcy Nocy" przyjęli wyrok spokojnie

W dniu wczorajszym już o godz. 9-ej rano główna sala sądu okręgowego zaczęła zapełniać się publicznością. Na godzinę 12 w południe było zapowiedziane ogłoszenie wyroku w sprawie groźnej szajki bandyckiej „Władców Nocy". Na korytarzach, schodach i przed gmachem sądowym zbierają się grupki ludzi, nieposiadających kart wstępu na salę sądową.

Na długo przed oznaczoną godziną sala sądowa wypełniona jest po brzegi. Na wszystkich twarzach maluje się wyraz wyczekiwania i niecierpliwości. Mające nastąpić ogłoszenie wyroku wywołuje o wiele większe zainteresowanie, niż sam przewód sądowy.

O godz. 11.45 przywieziono oskarżonych do sądu i wprowadzono na salę. Nie objawiają oni prawie żadnego zdenerwowania. Herszt bandy Kaczmarek, tak samo, jak w ciągu całego trwania procesu przygląda się obserwującej go publiczności.

KACZMAREK SZCZECIŃSKI KUKUŁA

Przenikliwe oczy Szczecińskiego biegają niespokojnie po całej sali, nie zatrzymując się ani chwili na jednem miejscu.

Wypieki na twarzy Kukuły wskazują że jest on podniecony.

Pozostali oskarżeni zachowują się obojętnie i od czasu do czasu zamieniają z sobą kilka słów.

Co chwilę oczy wszystkich obecnych kierują się w stronę drzwi, przez które ma wkroczyć na salę komplet sędziowski.

Wreszcie o godzinie 4 popołudniu rozlega się dzwonek. Wszyscy powstają z miejsc. Na salę wkracza komplet sędziowski. Zapanowała cisza, którą po chwili przerywa głos przewodniczącego.

— W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej....

Adam Kaczmarek i Roman Szczeciński zostali skazani po pozbawieniu praw na bezterminowe ciężkie więzienie.

Franciszek Kukuła, po pozbawieniu praw — na 12 lat ciężkiego więzienia.

Kazimierz Miedziński — na 6 lat domu poprawy.

Władysław Szubert —na 5 lat ciężkiego więzienia.

Stanisław Żylski — na 5 lat domu poprawy.

Jan Kaczmarek (syn herszta) — na 3 lata domu poprawy.

Arnold Fuks — na 2 lata domu poprawy.

Jakób Szubert, Bronisława Szymańska i Michał Stajuda — na 1 rok i 6 miesięcy ciężkiego więzienia.

Michał Ginter — na 3 lata domu poprawy.

Stanisław Kołodziej —na 8 miesięcy więzienia.

Walenty Augustyniak — na 6 miesięcy więzienia.

Józefa Augustyniakowa, Józef Ciechański i Józef Adamiak — po 4 miesiące więzienia.

Antoni i Marja Mycielscy po 3 **miesiące więzienia.**

Pozostałych oskarżonych sąd z powodu braku dowodów winy uniewinnił.

Wszyscy oskarżeni przyjęli wyrok spokojnie.

Po ogłoszeniu wyroku oskarżeni zostali pod silną eskortą wyprowadzeni z gmachu sądowego i odwiezieni do więzienia.

Bas.

Rejestracja rocznika 1911

Dziś w środę winni stawić się do rejestracji w biurze wojskowo-policyjnem (Piotrkowska 212) mężczyźni rocznika 1911, zamieszkali w obrębie 5-go komisarjatu policji o nazwiskach na litery:

F. G, H, Ch,

oraz zamieszkali w obrębie 13-go komisarjatu policji o nazwiskach na litery:

L, Ł, M, N, O, P, R, S,

Jutro, w czwartek winni zgłosić się do rejestracji zamieszkali w obrębie 5-go komisarjatu policji o nazwiskach na litery, I, J, K, oraz zamieszkali w obrębie 13-go komisarjatu policji o nazwiskach na litery Sz., T, U, W, Z, Ż.

Do rejestracji należy przynieść wszelkie posiadane dokumenty osobiste. (b)

Spisy rocznika 1909.

Dziś, w środę, winni zgłosić się do spisów w biurze wojskowo-policyjnem (Piotrkowska 212) mężczyźni rocznika 1909 zamieszkali w obrębie I-go komisarjatu policji o nazwiskach na litery H, Ch, I, J, K, L, Ł.

Jutro winni zgłosić się zamieszkali w obrębie I-go komisarjatu o nazwiskach na litery M, N, O, P, R. S.

Do spisów należy przynieść wszelkie posiadane dokumenty osobiste. (b).

4 i pół miljona osób

zwiedziło powszechną wystawę krajową w Poznaniu.

W poniedziałek dnia 30 września r.b. nastąpiło w Poznaniu uroczyste zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej, która w ciągu czterech i pół miesiąca trwania ściągnęła do stolicy Wielkopolski wielotysięczne tłumy rodaków i niezliczoną ilość wycieczek zagranicznych.

O powodzeniu wystawy świadczą najdobitniej następujące cyfry:

Wystawę zwiedziło 4 i pół miljona osób, w tej liczbie 330.000 młodzieży szkolnej, a ludności wiejskiej blisko pół miljona. Wycieczek zagranicznych było 180. W czasie trwania wystawy odbyło się w Poznaniu 120 kongresów, w tem 40 proc. międzynarodowych Ponadto oglądało wystawę 338 dziennikarzy zagranicznych, a w prasie obcej naliczono 69 tysięcy artykułów o PWK. (o)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: N. Epszteina Piotrkowska 225), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), M. Rozenbluma (Cegielniana 12). Gorfeina (Wschodnia 54), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15),. (b)

...by przywołał na pomoc całą magię czarodziejską sceny. Zaprzągł do spółpracy kino, a reflektory i megafony wytresował w sposób idealny.

Zadziwiała także reżyserja zespołu. Nastrój wojska w polu oddany został z realizmem wprost fotograficznym. Była tu prostota, i brutalność, i sentyment, i poświęcenia, i zawadjackość i obojętność wobec śmierci, i radość życia z powodu wypicia jednego kieliszka wódki. **Schiller stylizował bohaterów sztuki i stylizował wojnę. Szczęśliwie nie uczynił tego z** szarym tłumem **żołnierskim.** Ten był prawdziwy, beztroski, choć zgłodniały, roześmiany, choć na progu śmierci, żywiołowy w swym pędzie do życia, choć na śmierć żywiołom wydany. To też sceny żołnierskie należały do najbardziej plastycznych i najbardziej epicznych.

**

Wykonano „Rywali" pierwszorzędne. Na pierwszy plan wysunęła się p. **Jarkowska** jako Germaina Duval. Jest to jedyna kobieta w sztuce. Jedna mała, bezbronna dziewczyna i 19 mężczyzn. A jednak Germaina przykuwała uwagę wszystkich. Aromat jej ciała i barwa jej głosu regulowały życie tego odcinka frontu. **Czy była to Madelon, jak chciał Schiller?** Sądzimy, **że nie.** Germaina jest najbardziej pacyfistyczną istotą na kuli ziemskiej, chociaż kocha żołnierzy, a przedewszystkiem szarże. Gdyby na tyłach okopowych obu armji ustawić legjon Germainek — wojna zostałaby zlikwidowana w ciągu 24 godzin. Z pieśnią o Madelon szli żołnierze w śmiertelne boje. Myśl o Germainie wywołuje nastroje defetystyczne. Germaina to wulkan miłości erotycznej, uosobienie i kobiecej drapieżności i kobiecego poświęcenia. Jest to szlachetna mała kobietka, **dla której miłość jest jedyną treścią życia.** I każdego pokocha kto jej w tej dziedzinie objawi coś nowego. Symbolistyka tej postaci p. Schillerowi nie udała się, co w rezultacie wyszło sztuce tylko na dobre. P. Jarkowska — Germaina — miała swój wielki dzień aktorski. Była szczera i prosta bezpośrednia i żywiołowa. Dała **metafizyczną kobiecość na** tle rozhukanych namiętności samców w przymusowym celibacie. A przecież w tę Germainę, kochająca w sposób prawie zwierzęcy, wlała p. Jarkowska słodycz takiej niewinności, iż każdy z nas tej małej jawnogrzesznicy przebaczał i rozumiał dlaczego kochała dwuch jednocześnie i z żadnym z nich nie chciała się rozstać. Germaina p. Jarkowskiej jest kreacją dramatyczną w wielkim stylu.

Kapitana Flagga grał p. **Kijowski.** Jest to rola potężna i trudna. P. Kijowski brał się z nią za bary niezawsze zwycięsko. Jest to artysta o ubogich środkach wyrazu, wskutek czego w każdym jego opracowaniu roli ujawnia się **wysiłek fizyczny, który powinien być dla oka widza niedostrzegalny.** Kapitana Flagga widzimy we wszelkich nastrojach, jakie zna natura ludzka. Ale nie wszystkie nastroje oddał p. Kijowski prawdziwie. W niektórych brzmiały nuty fałszywe, a w innych — uczucie szaleństwa czy rozpaczy wyrażone były przez **gniew.** W scenach kulminacyjnych artysta wpadał w Rasputina t. j. swój ulubiony ton jęczenia, charczenia i bełkotu. P. Kijowski nie potrafił wyszlifować stalowego charakteru Flagga. Gdy się artysta zmęczył — głos mu się łamał, a wtedy, Flagg, jakby tracił kły. P. Kijowski miał wiele dobrych momentów, ale dał całość nierówną, niejednolitą i hałaśliwą.

Z siłą zagrał sierżanta **Quirta p. Krzemiński.** Stworzył typ niesamowity w stylu londonowskim. Był **pełen zawadjackiego temperamentu, ognistej zapalczywości, wściekłego uporu.** Artysta umiał **nadać roli styl i wytrwać w nim aż do sceny ostatniej.**

Z pozostałych wykonawców wymienić należy p. **Winawera** (świetnie zagrana rola ojca Germainy) i **Mrozińskiego** kapitalny w groteskowym typie pisarza kompanijnego Lipnera). Bez zarzutu byli także pp. Woszczewicz (ordynans Kiper) i **Hajduga** (łącznik Kowdy). **P. Tartakiewicz,** jako generał brygady, — znakomity.

Sceny zespołowe i epizody zdumiewały sprawnością i jednolitością.

Konstrukcje sceniczne p. **Mackiewicza** godne najwyższej pochwały.

Przekład p. **J. Kossowskiego** jędrny i soczysty.

Godzi się jeszcze zaznaczyć iż „Rywali" ujrzała Łódź — przed Warszawą.

W. POLAK.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem nasz najukochańszy ojciec, teść, dziadek i pradziadek

B. P.

CHAIM ICCHOK STILLERMAN

(b. obywatel i kupiec m. Łodzi) przeżywszy lat 76.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, w środę dnia 2 października 1929 r. o godzinię 2-ej po poł. z domu żałoby przy ul. Pomorskiej 20, o czem zawiadamia pozostała w głębokim smutku

Stroskana Rodzina

Prezesowi naszej instytucji p. B. Wachsowi z powodu zgonu żony Jego

B. P.

JOHANNY WACHSOWEJ

składa wyrazy współczucia

Żydowski Komitet Ratunkowy w Łodzi.

B. P. Johanna z Kraweców

Borysowa Wachs

zgasła po krótkich cierpieniach w wieku lat 68 i pochowana zostanie w Łodzi na Cmentarzu Starozakonnych w dniu 2-go października o godzinie 3-ej po poł., o czem zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym żalu

Mąż, Siostra, Córka, Synowie, Zięć, Szwagrowie, Bratowa, Wnuk, Wnuczka i Rodzina.

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

Koledze **Emanuelowi Landisbergowi** z powodu śmierci

MATKI JEGO

wyrażają głębokie współczucie

Koleżanki i Koledzy
biura firmy
„Gentleman" sp. akc. w Łodzi.

Naszemu Współpracownikowi p. Czesławowi Gidyńskiemu z powodu zgonu **Żony Jego**

ś. † p.

HALINY

wyrażają szczere współczucie

Dyrekcja i Personel firm
„Polski Lloyd", Sp. Akc.
i Józ. J. Leinkauf, Sp. Akc.

Dnia 30 września r. b. zmarła

b. p. Johanna z Krawetzów Borysowa Wachsowa

Opiekunka Sierot, Członkini Honorowa Łódzk. Żyd. Towarzystwa Opieki nad Sierotami.

Na smutny obrzęd wyprowadzenia zwłok, jaki się odbędzie w środę dnia 2-go października r. b. punktualnie o godz. 3 po poł. z Domu Przedpogrzebowego na cmentarzu żydowskim, zaprasza wszystkich członków Towarzystwa

ZARZĄD.

„Miejskie domy czynszowe".

Nowa instytucja samorządowa zarządzać będzie domami na Polesiu.

Ponieważ informacja w sprawie decyzji komisji dla Polesja Konstantynowskiego, umieszczona w niedzielnym numerze naszego pisma, a nadesłana nam przez Agencję Prasową, zawiera pewne nieścisłości, uważamy za swój obowiązek dziennikarski je skorygować.

Jak się okazuje, komisja budowlana, powołana pismem urzędu wojewódzkiego w celu zbadania możliwości poczynienia przeróbek w 12 domach kolonji na Polesiu Konstantynowskiem, stwierdziła, że przerobienie względnie niewielkim kosztem mieszkań 2-pokojowych z kuchnią na 1-pokojowe z kuchnią jest możliwe w 6 kamienicach. Każde mieszkanie po przebudowie posiadałoby kuchnię, przedpokój i toaletę.

Przez dokonanie przebudowy mieszkań w 6 wspomnianych kamienicach osiągnie się następujący efekt: w 20 kamienicach 1-pokojowych mieszkań będzie 489, 2-pokojowych 468. 3-pokojowych 72. Obecnie zaprojektowano w tychże 20 kamienicach kolonii mieszkań 1-pokojowych 161, 2-pokojowych 676., 3-pokojowych 80.

W rachunku procentowym efekt ten wyrazi się: zamiast 17.5% 1-pokojowych mieszkań wypadnie 47.5%; zamiast 73,8% 2-pokojowych mieszkań wypadnie 45,4%; zamiast 8.7% 3-pokojowych mieszkań wypadnie 7,1%.

W sprawie wysokości czynszu komornianego w domach kolonji na Polesiu Konstantynowskiem, komisja budowlana wprawdzie nie podejmowała wspólnych opinij, uzgodniła natomiast zdanie, iż zarząd domów mieszkalnych w tej kolonji winien być przydzielony do wydziału przedsiębiorstw miejskich, jako osobna samowystarczalna instytucja z własnym budżetem pod nazwą „Miejskie domy czynszowe".

Szczere współczucie z powodu śmierci ojca szefa naszego

B. P.

B. LIPMANA

wyraża rodzinie

Personel firmy
K. LIPMAN.

Zniesienie złotych gwiazdek

na umundurowaniu wojskowych emerytów

Liczne szeregi emerytów wojskowych z zainteresowaniem dowiedzą się o sygnalizowanych onegdaj nowych przepisach, odnoszących się do umundurowania oficerów, będących w stanie spoczynku.

Zasadniczą zmianą w dotychczasowych przepisach jest to, że mundur emeryta niczem nie będzie się różnił od munduru oficera służby czynnej. Gwiazdki złote zostają zniesione. Emeryt nosi odznaki tej broni, czy służby, w której ostatnio pozostawał. Nie trzeba żadnych specjalnych pozwoleń ani dopisków w dekrecie emerytalnym: „z prawem noszenia munduru".

Nowe rozporządzenie ministra spraw wojskowych upoważnia dowódcę O. K. do odebrania emerytowi prawa noszenia munduru na przeciąg jednego roku, jeśli emeryt ten skazany zostanie za ciężkie przestępstwo, choćby ono nawet nie pociągało za sobą utraty stopnia oficerskiego oraz jeśli emeryt dopuści się czynu, uwłaczającego godności munduru wojskowego. W tym ostatnim wypadku komendant miasta może wystąpić z odnośnym wnioskiem do dowódcy O.K.

Także choroba, wywołująca zaburzenia psychiczne, a stwierdzona przez świadectwo lekarskie, może spowodować [...]sowe lub stałe odebranie emerytowi [...]wa noszenia munduru.

Fakt pozbawienia prawa nosz[...] munduru odnotowany będzie w legity[...]cji oficerskiej, którą wymienić można [...]dzie na nową po odcierpieniu tej kary.

Na dłuższy okres czasu ponad je[...] rok może emerytowi odebrać prawo [...]szenia munduru tylko minister sp[...] wojskowych, który może też uwzględ[...] rekurs od decyzji dowódcy O.K.

Równocześnie ogłoszono też prz[...]sy, określające kiedy niedozwolone [...] emerytowi zasadniczo noszenie mun[...] wojskowego. A więc przy wystąpieni[...] pochodach i t. p., przy wykonywaniu [...]wodu cywilnego, zajęć handlowych i [...]mysłowych oraz w państwowej słu[...] cywilnej lub samorządowej), w lokal[...] zakazanych dla oficerów, przy wszel[...] kwestach, zbiórkach i t. p.

Przepisy te, cofające z jednej str[...] przykre dla wielu emerytów dotych[...]sowe odróżnienie się od kolegów z[...]mi gwiazdkami, z drugiej strony dąż[...] zaprowadzenia większej dyscypliny w [...]chowaniu się i wyglądzie zewnętrz[...] oficerów, przeniesionych w stan [...]czynku.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś we środę dnia 2 października przedstawienie popularne (ceny zniżone) „Wesele Figara" Beaumarchais'ego, wesołe urocze widowisko z chórami i baletem w reżyserji i inscenizacji K. Tatarkiewicza z pp.: Jarkowską i Woskowskim na czele. Dekoracje: K. Mackiewicz. Sztuka cieszy się niesłabnącem powodzeniem.

„RYWALE"

Jutro we czwartek i pojutrze w piątek „Rywale" Andersona, Stallingsa i Zuckmayera w przekładzie Jerzego Kossowskiego w porywającej inscenizacji i reżyserji Leona Schillera, chorążego awangardy reżyserji w Polsce.

Obsada premjerowa z pp.: Jarkowską (niezrównaną Germainę) oraz pp.: Kljowskim (kapitan Flagg) i Krzemieńskim (sierżant Quirt), którzy stwarzają pierwszorzędne kreacje aktorskie. Ilustrację filmu stanowią fenomenalne sceny batalistyczne Fox-Filmu „Świat w płomieniach". Dekoracje K. Mackiewicza budzą powszechny podziw. Bilety do nabycia w kasie zamawiań — Moniuszki 2. od 10 rano.

PRZEDSTAWIENIE SZKOLNE KU CZCI W. BOGUSŁAWSKIEGO.

W sobotę dnia 5 b. m. o godz. 4 po południu przedstawienie szkolne „Henryk VI na łowach" W Bogusławskiego, twórcy teatru polskiego. Reżyserja i inscenizacja: K. Wiercińskiego. Obsada premjerowa. Bilety od 50 gr. do 4 zł. należy zamawiać w sekretarjacie teatru.

„W CZEPKU URODZONY" RAPACKIEGO.

W przygotowaniu wesoła komedja Rapackiego „W czepku urodzony", której premjera odbedzie się już niedługo.

TEATR KAMERALNY.

Mistrz sceny polskiej Mieczysław Frenkiel wystąpi w Teatrze Kameralnym jeszcze tylko trzy razy: dziś środa, czwartek i piątek, kreując kapitalną rolę Wistowskiego w „Grubych rybach" M. Bałuckiego. Sztuka ta dzięki doskonałej grze całego zespołu z Leopoldem Zbuckim, Danilowiczem i Michalakiem, Karoliną Lubieńską w rolach głównych odniosła pełny artystyczny sukces. Bilety ulgowe ważne.

KAROL I ANNA

Głośna sztuka L. Franka „Karol i Anna" po wielkich tryumfach jakie odniosła na wszystkich scenach zachodu wystawiona będzie jako najbliższa premjera w Teatrze Kameralnym. Reżyseruje Leopold Zbucki. Obsadę stanowią: M. Makarczyk, Wasilewska, Z. Marcinowska, L. Madaliński, L. Zbucki.

TEATR POPULARNY.

Wzorem lat ubiegłych urządzać będzie dyrekcja Teatru Popularnego przedstawienia dla dzieci. Inauguruje cykl tych sztuk wesoła, efektowna, rewjowo ujęta bajka B. Hertza „Zaklęte trzewiczki". Barwne to widowisko urozmaicone jest tańcami i śpiewami. Udział biorą: S. Zielińska, Puchniewska, Trapszówna, Gorowski, Górecki, Pluciński, Tartakowicz Tatarski, Staszewski, Warchałowski.

„Zaklęte trzewiczik" dane będą w sobotę o godz. 4 pp. oraz w niedzielę o godz. 12 w południe.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA „MORALNOŚCI PANI DULSKIEJ.

Dane będą dziś w środę oraz czwartek poczem doskonała ta sztuka zejdzie z afisza.

PREMJERA „CAŁY DZIEŃ BEZ KŁAMSTWA"

W piątek premjera arcywesołej, pełnej werwy i komicznych sytuacji groteski Montgomere'go „Cały dzień bez kłamstwa" z Faleńską, Kozłowską, Marcinowską, Pilarską, Dębiczem, Góreckim, Sciborem, Plucińskim i Tartakowiczem. Reżyseruje M. Melina i W Scibor.

TEATR GEYEROWSKI.

W sobotę o godz. 8 i w niedzielę o godz. 4.30 po poł. i 8.30 wiecz. arcyzabawna, doskonała, amerykańska komedja Johnsona „Fenomenalna umowa".

ŁÓDZKI TEATR POPULARNY W ZDUŃSKIEJ WOLI.

Jutro, t. j. w czwartek inauguruje łódzki Teatr Popularny serję perjodycznych występów na scenie straży ogniowej w Zduńskiej Woli.

Na jutrzejszem pierwszem przedstawieniu odegrany będzie potężny dramat St. Żeromskiego „Sułkowski".

DZISIEJSZY KONCERT ROSYJSKIEGO ARTYSTYCZNEGO ZESPOŁU BAŁAŁAJKOWEGO.

Dziś w środę odbędzie się w sali Filharmonji zapowiedziany koncert słynnego rosyjskiego artystycznego zespołu bałałajkowego im. W. Andrejewa. Zespół ten przyjeżdża do Łodzi po wielkich sukcesach na powszechnej wystawie w Poznaniu. W programie rosyjskie pieśni ludowe, romanse cygańskie, pieśni kaukaskie, pieśni burłaków, pieśni dalekiego wschodu oraz tańce ludowe. Zespół wystąpi w malowniczych rosyjskich strojach ludowych.

Koncert ten w ubiegłym sezonie cieszył się w Łodzi olbrzymim powodzeniem. Początek o godz. 8.30 wieczorem.

Z TOWARZYSTWA im. DANTE ALIGHIERI.

Zarząd Towarzystwa zawiadamia członków, że bibljoteka Tow. zostaje po przerwie wakacyjnej otwarta i czynna będzie w środy 6—8.

Pozwólcie nam się ogolić...

Zakłady fryzjerskie nie mogą być zamknięte w niedziele i święta.

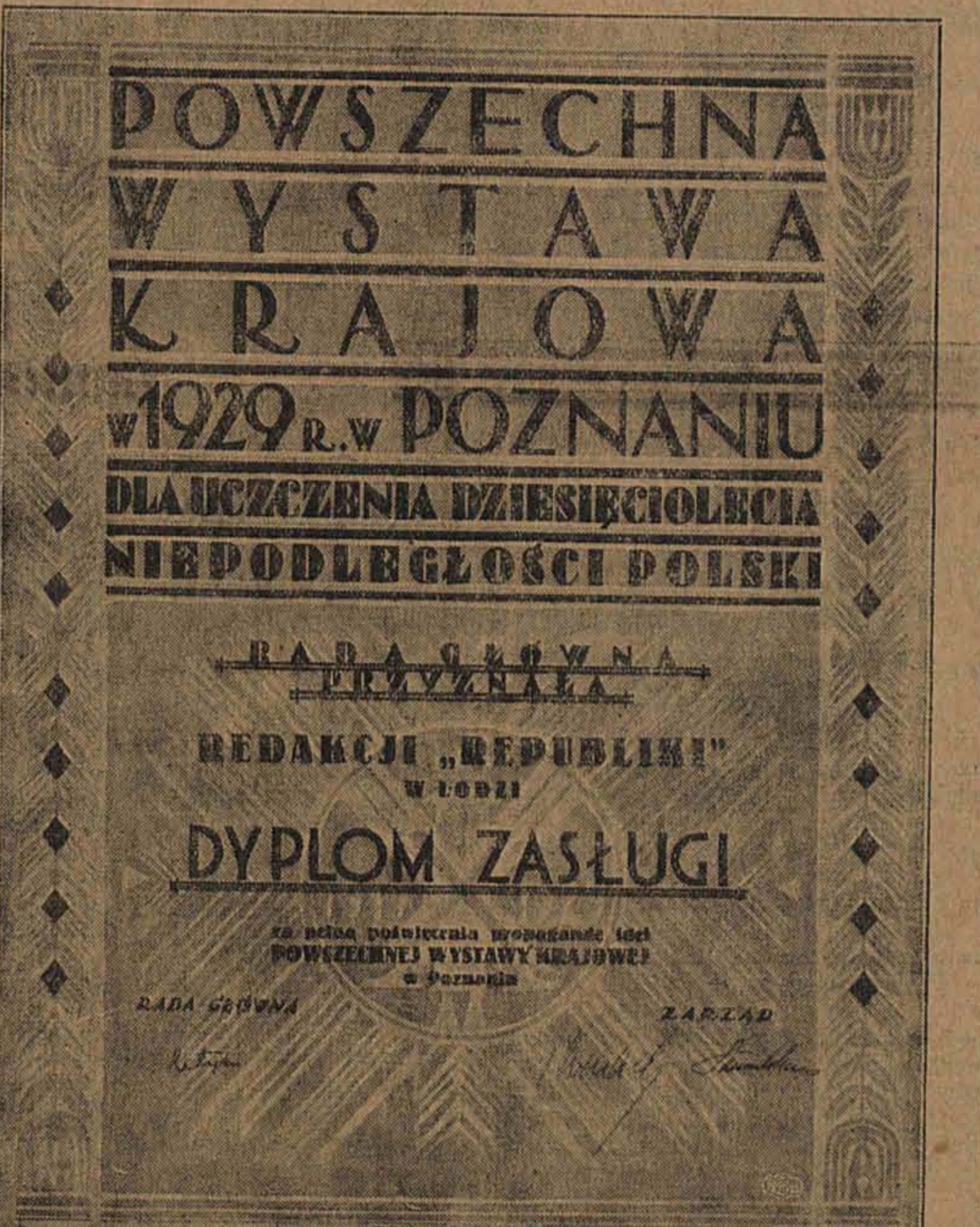
Wiadomo, że naogół zakłady fryzjerskie mogą być otwarte tylko w tych godzinach, kiedy znakomita część ich klijentów nie może nawet pomyśleć o ogoleniu się lub ostrzyżeniu, ponieważ są to godziny pracy, obowiązujące każdego zarówno pracownika fizycznego jak też umysłowego. Natomiast kiedy biura i fabryki już pustoszeją, wtedy również fryzjerzy zobowiązani są do zamknięcia swych zakładów.

Ustawa w zastosowaniu do fryzjerów krzywdzi ich więc, a jest również ludności nie na rękę. Nadomiar prowadzi ona w praktyce do licznych wykroczeń. Cały szereg zakładów fryzjerskich zmuszony jest do omijania prawa; właściciele nie przestrzegają przepisów, tylko pracują w godzinach niedozwolonych.

Również w niedzielę i święta wielu ryzjerów trzyma otworem swe pracownie „od tyłu". Dzieje się to ku zadowoleniu, nawet na żądanie — licznych klijentów, którzy nie mają czasu odwiedzać fryzjera w dzień powszedni.

W dzielnicach Łodzi, zamieszkałych przez ludność robotniczą fryzjer zmuszony jest nieomal do obsługiwania swej klijenteli w niedzielę przed południem. Przeciętny robotnik, zajęty w fabryce przez cały dzień, nie ma absolutnie możności ogolić się nawet w dzień sobotni, tembardziej, że w dzień przedświąteczny i tak są „ogonki".

Obecnie fryzjerzy łódzcy zamierzają wszcząć znów odpowiednie kroki u odnośnych władz celem zaprowadzenia zmian w tej dziedzinie. Stałoby się to za przykładem cechu fryzjerów w stolicy, który w tych dniach zwrócił się już do komisarjatu rządu w stolicy w takiej samej sprawie, dającej się również mieszkańcom stolicy we znaki. (—)

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

w 1929 r. w POZNANIU

DLA UCZCZENIA DZIESIĘCIOLECIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

RADA GŁÓWNA PRZYZNAŁA

REDAKCJI „REPUBLIKI" W ŁODZI

DYPLOM ZASŁUGI

za pełną poświęcenia propagandę idei POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ w Poznaniu

RADA GŁÓWNA — ZARZĄD

TURNIEJ SZACHOWY.

W dniu 29 września b. r. w lokalu Bardiniego odbył się symultan gry szachowej z udziałem p. Jerzego Rozenblata. Rezultat gry nast.: 7 wygranych, 2 przegrane, 1 remis.

Pabjanice.

SYTUACJA W PRZEMYŚLE.

W związku ze zbliżającym się sezonem zimowym sytuacja w przemyśle pabjanickim wybitnie się poprawiła. Firmy pracują przeważnie przez cały tydzień, przyczem czynne są wszystkie bez wyjątku zakłady przemysłowe.

LIKWIDACJA STREJKU.

W dniu wczorajszym o godzinie 6-ej wieczorem w lokalu klasowego związku zawodowego odbyło się zebranie strejkujących robotników fabryki R. Kindler. Przedstawiciel związku zawodowego zakomunikował, iż firma zgodziła się płacić za metr wyrobionego materjału 38 gr. przy pracy na dwuch warsztatach. Robotnicy zgodzili się na te warunki i w dniu dzisiejszym przystąpili do pracy.

ZADŁUŻENIE MIASTA.

Według ostatnio opracowanego przez magistrat m. Pabjanic bilansu za rok 1928 zadłużenie miasta wynosi 2,400.000 zł. W przyszłym roku budżetowym na spłatę długów miasto wstawi w budżet pozycję 600.000 zł. co wyniesie jedną trzecią część całego budżetu.

WALKI W TOWARZYSTWIE „ROLNIK".

W łonie towarzystwa „Rolnik", którego członkowie rekrutują się z pośród obywateli starego miasta i które to towarzystwo eksploatuje las miejski oraz pastwiska, od dawna już toczą się walki na tle ograniczeń stosowanych przez zarząd przy przyjmowaniu nowych członków. Opozycja przesłała do urzędu wojewódzkiego kilkanaście protestów, w których stawia zarządowi „Rolnika" następujące zarzuty:

1. Mimo zakazu władz, „Rolnik" w r. b. przystąpił do wyrębywania trzech działek lasu miejskiego.

2. „Rolnik" nie może być towarzystwem, gdyż członkowie jego nie płacą żadnych składek, co jest podstawą każdej organizacji.

3. Przy przyjmowaniu członków towarzystwo „Rolnik" kieruje się tylko względami osobistemi a nie tablicami likwidacyjnemi, które uprawniają wszystkich obywateli staromiejskich do należenia do towarzystwa „Rolnik".

Opozycja kilkakrotnie wysyłała swych delegatów do Warszawy, co spowodowało ten skutek, że urząd wojewódzki zarządził w poniedziałek rozpatrzenie całej sprawy i przesłał ją staroście łaskiemu do zbadania i zaopinjowania.

Rozwiązanie zarządu Kasy chorych w Grudziądzu za deficytową gospodarkę.

Grudziądz, 1 października.

W wyniku lustracji kasy chorych w Grudziądzu dokonanej 28 bm. przez p. ministra pracy i opieki społ. Prystora, dyrektor okręgowego urzędu ubezpieczeń p. Barański rozwiązał radę i zarząd kasy chorych w Grudziądzu, mianując jednocześnie komisarzem kasy chorych majora Kucharskiego, obecnego komisarza kasy chorych w Chełmnie.

Przyczyną ustanowienia komisarza kasy chorych była deficytowa gospodarka dotychczasowego zarządu.

ODCZYTY.

W czwartek, dnia 3 października w sali Kuratorjum Szkolnego (Piotrkowska 104) odbędzie się posiedzenie naukowe Oddziału Łódzkiego Polskiego T-wa Historycznego; porządek dzienny wypełni odczyt p. Adama Stebelskiego z Warszawy p. t. „Łódź u schyłku Rzeczypospolitej". Początek punktualnie o godz. 8-ej wiecz. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości

KURJER HANDLOWY

ILUSTR.REPUBLIK
Łódź
2 październ 192

Romantyzm manufakturowy na Kresach.

„Birżewik" pojęcie kresowego lichwiarza.—Jak ściąga się podatki.—Dlaczego kresy nie kupują.—Niskie ceny zboża gnębią Łódź.—Dlaczego związki kupców nie bronią manufakturzysty kresowego.

Kresy wschodnie są najbardziej egzotycznym odcinkiem wewnętrznego rynku włókienniczego. Dzięki zmniejszeniu się obliga wszystkich kupców manufakturowych w Polsce, a zwłaszcza

KUPIECTWA KRESOWEGO,

jako finansowo najsłabszego, Łódź uzyskała łatwiejszy wgląd w strukturę całego rynku. Na kresach jest ona najbardziej prymitywna i wskutek tego najłatwiejsza do zanalizowania.

Najgłówniejszemi czynnikami, wpływającemi na działalność handlową manufakturzysty kresowego, są z jednej strony lichwiarz prowincjonalny, t. zw.

„BIRŻEWIK",

z drugiej zaś

URZĄD SKARBOWY.

Sam manufakturzysta jest zazwyczaj nędzarzem, operującym kapitałem birżewika oraz kredytem towarowym, udzielanym mu przez Łódź. Wszelkie usiłowania manufakturzysty kresowego skierowane są przedewszystkiem na

ZAPEWNIENIE RODZINIE SWEJ UTRZYMANIA.

Drugim równie ważnym celem jest opłacanie haraczu procentowego birżewikowi, bez którego pomocy jakakolwiek działalność handlowa jest wykluczona.

Wskutek takiego ułożenia się stosunków, gdy manufakturzysta popadł w trudności płatnicze, lub zawiesił wypłacalność, zgóry trzeba się z tem liczyć, iż cały kapitał, pożyczony mu przez birżewika łącznie z wysokiemi odsetkami, gdyż wahającemi się od 3 do 4 proc. w stosunku miesięcznym, będzie zapłacony, bez względu na sposób uregulowania należności łódzkich.

MANUFAKTURZYSTA KRESOWY POZOSTAJE POD TERROREM MAFJI LICHWIARSKIEJ,

do której prócz birżewika należą również lichwiarze zorganizowani w prowincjonalnych spółdzielniach bankowych. Dzięki ich solidarności i porozumieniu, obejmującemu wszystkie miasta i miasteczka kresowe, kupiec, który nie zapłacił pełnego kapitału łącznie z odsetkami, nie może żadną miarą liczyć, by kiedykolwiek mógł otrzymać kredyt.

Ta zmora lichwiarska będzie tak długo gnębiła kupiectwo kresowe, dopóki cała wschodnia Polska nie zostanie objęta siecią instytucji bankowych.

Mało chwalebną jest rola kresowych władz skarbowych. Dokonywane wymiary podatku obrotowego czy też dochodowego nie zawsze liczą się z rzeczywistością. Jak zazwyczaj, wszędzie tam, gdzie brak sprężystej administracji, tak i na kresach czynniki ekonomicznie najbardziej słabe ponoszą stosunkowo największe ofiary. W tej sytuacji, gdy przychodzi ciężka konjunktura i kupiec nie może zbyć towaru, podczas gdy jednocześnie nadchodzą terminy płatności,

CAŁY RACHUNEK STRAT ZAPŁACIĆ MUSI ZAWSZE ŁÓDŹ.

Zarówno „birżewik" jako też urząd skarbowy wychodzą zazwyczaj cało. Ostatnio w jednem z kresowych miasteczek zdarzył się następujący wypadek: Hurtownik łódzki, objeżdżający klijentelę kresową, uregulował swoje pretensje z jednym z kresowych kupców w formie zwrotu 50 proc. w towarze. Kupiec przygotował paczkę, którą hurtownik łódzki miał zabrać. Zanim jednak zdołał znaleźć tragarza, któryby zapakował towar i wysłał koleją do Łodzi, dobrze działający aparat informacyjny urzędu skarbowego doniósł o zamierzonej regulacji. Zanim zdołał hurtownik łódzki wrócić z tragarzem

EGZEKUTOR SKARBOWY ZABRAŁ CAŁY TOWAR.

Oczywiście hurtownik łódzki nie otrzymał ani grosza.

W tych warunkach wszelka praca jest zgóry skazana na niepowodzenie. Rozumieją to też tamtejsi kupcy, którzy chociaż potrzebują towaru, nie mają odwagi przyjechać do Łodzi, gdyż wiedzą, iż

NIE OTRZYMAJĄ NOWYCH PACZEK ZANIM NIE WYRÓWNAJĄ ZALEGŁOŚCI.

W rzeczywistości jednak nie posiadają własnego kapitału, nie mają możności zapłacenia długów, jeśli nie otrzymają świeżych partji towaru, które pozwoliłyby na prowadzenie interesu.

Sytuacja manufakturowa na kresach przedstawia się w tych warunkach beznadziejnie i ulegnie jedynie wówczas zmianie, gdy hurtownicy łódzcy przyjmą

WĄTPLIWEJ WARTOŚCI AKCEPTY

tamtejszych kupców lub też „birżewiki" z chwilą nastania mrozów i wzmożenia się zakupów w tamtejszych stronach, otworzą kupcom

DODATKOWE KREDYTY,

które pozwolą im na poczynienie zakupów gotówkowych.

Narazie mimo dobrych urodzajów chłop przy panujących niskich cenach płodów rolniczych kupuje rzeczy

NAJBARDZIEJ POTRZEBNE,

narzekając na drożyznę materjałów. Wartość bowiem ich mierzy wartością swoich produktów, zapominając jednocześnie, iż w tym roku dzięki dobrym urodzajom mógłby sobie pozwolić na poczynienie

ZAKUPÓW WIĘKSZYCH, MIMO NISKICH CEN PRODUKTÓW.

Umysłowość jednak jego nastawiona jest w tym kierunku, iż za pewną ilość korcy zboża powinien otrzymać tyle a tyle metrów materjału. Skoro jednak tego nie otrzymuje, redukuje swoje zakupy, nie bacząc, iż w stodołach posiada więcej zboża, aniżeli zazwyczaj.

Zazębienie interesów rynku zbożowego z interesami rynku włókienniczego jest silniejsze, aniżeli jakiegokolwiek innego rynku i dlatego też Łódź w pierwszym rzędzie jest zainteresowana w wysokich cenach produktów rolnych.

Interesy manufakturzystów kresowych doznały również ciosu z innej strony. Dotychczas bowiem ruch przez zieloną granicę utrzymywał się w niewielkich, ale ciągłych rozmiarach. Obecnie jednak sowieckie władze graniczne wydały rozporządzenie, iż

MILICJANCI OTRZYMAJĄ 50 PROC. WARTOŚCI PRZECHWYCONEGO

a nielegalnie przewożonego towaru. Temsamem chwilowo podcięto zupełnie podstawę handlu pogranicznego manufakturą.

Centralne związki kupieckie w Warszawie powinny zastanowić się nad środkami, któreby zapewniły kupiectwu kresowemu możność wydobycia się z pęt lichwiarskich i temsamem uczyniły ich narzędziem prawidłowej wymiany handlowej.

Kupiec, płacący 4 proc. miesięcznie odsetek lichwiarskich, z trudnością jest w stanie zarobić na życie. Oczywiście, iż wszelka kapitalizacja w jego interesie jest wykluczona.

Przy wielkim nacisku śruby podatkowej, perjodyczne plajty stały się niego normanym zabiegiem handlowym, na którym przedewszystkiem opiera kalkulację bytu swojego interesu or[illegible] rodziny.

Dodatkowe odznaczenia P.W.K.

Włókiennictwo otrzymało jeszcze 6 złotych medali.—Możliwość dalszych korektur.

Na skutek energicznej akcji „Republiki" przeciwko nieuwzględnieniu wniosków komisji ekspertów przez Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu, w ostatniej chwili została zmieniona decyzja w sprawie odznaczeń wystawowych i usunięto najbardziej jaskrawe niesprawiedliwości przy rozdziale odznaczeń dla przemysłu włókienniczego. Przemysł łódzki otrzymał dodatkowo jeszcze trzy wielkie złote medale oraz trzy małe złote medale.

Wielkie złote medale otrzymały: „ZAWIERCIE", „STRADOM" i „WARTA".

Małe złote medale: M. SILBERSTEIN, Starzycka Fabryka Sukna Z. BORNSTEIN w Tomaszowie Mazowieckim, oraz Towarzystwo Akcyjne F. W. SCHWEIKERT.

Jak się dowiadujemy z dobrze poinformowanego źródła nie jest wykluczonem, iż

DODATKOWO JESZCZE NASTĄPI REWIZJA ODZNACZEŃ.

Wielka konferencja gospodarcza

rządu z przedstawicielami przemysłu i handlu

Ministerstwo przemysłu i handlu — jak już podawaliśmy — zamierza zwołać naradę gospodarczą, w której wzięliby udział przedstawiciele Rządu oraz sfer gospodarczych, delegowani przez poszczególne Izby przemysłowo - handlowe.

Termin zwołania narady ustanowiono na 7 i 8 października. Konferencję zagai min. Kwiatkowski, który wygłosi referat na temat obecnej sytuacji gospodarczej.

Program narady przewiduje następnie szereg referatów. Prof. Rose mówić będzie o „Usprawnieniu bilansu handlowego", dr. Hilchen o „współpracy czynników społecznych w rozbudowie Gdyni i portu", min. Klarner o „polityce mieszkaniowej", dr. Roger o „kartelizacji i handlu wewnętrznym", prof. Piotr Drzewiecki o „normalizacji handlu i organizacji czynników postępu", mec. Chełmoński zreferuje „projekt utworzenia najwyższej Izby gospodarczej" (przewidzianej w art. 64 konstytucji).

Izba gospodarcza spełniałaby — według jednego z projektów — rolę organu opinjodawczego. Składałaby się ze 100 osób: 90 przedstawicieli wybranych przez Izby przemysłowo - handlowe i 10 mianowanych przez Rząd.

W naradzie gospodarczej udział weźmie około 100 osób.

Sfery handlowe i przemysłowe przywiązują do tej narady wielkie znaczenie.

GIEŁDY.

URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY WALUTOWEJ z dnia 1-go października 1929 roku

TRANZAKCJE.

Dolary 8,89 i pół.

CZEKI.

Belgja 124,24 i pół Holandja 358,04. Londyn 43,34. Nowy York 8,90. Paryż 34,99. Szwajcarja 172,10. Wiedeń 125,45. Węgry 155,57. Berlin — 212,58 i pół.

AKCJE.

Polski 169,75 169,50 169,75. Kijewski 90 Borman, Schwede 38. Starachowice 24. Zachodni 70. Węgiel 67,50. Ostrowieckie 84,50. Klucze 9.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 62,50 63 62,50. 5-proc konwersyjna 49,75 50. stabilizacyjna 88 kolejowa 102,50. 8-proc. Banku Gosp. Krajowego. 8-proc Banku Komunalnego III em. 93. 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 48,25 48,40. 5-proc m. Warszawy zł. 51. 8-proc. m. Warszawy 67 67,50. 8-proc. m Łodzi 58,25. 5-proc. m Płocka 43.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool 30 września Bawełna amerykańska zamknięcie: styczeń 9,91 luty 9,93, marzec 9,99 kwiecień 10,00, maj czerwiec lipiec 10,05, sierpień 10,01. wrzesień 9,97, październik listopad 9,83, grudzień 9,88. loco 10,14.

Liverpool, 30 września. Bawełna egipska zamknięcie: styczeń 15,55, marzec 15,80, maj 16,10, lipiec 16,25 wrzesień 15,25, listopad 15,28. loco 16,30.

Aleksandrja, 30 września. Bawełna, zamknięcie Sakellaridis: styczeń 31,67, marzec 32,30, maj 32,69. listopad 31,12.

Ashmouni: luty 21,00, kwiecień 21,50, czerwiec 21,85 październik 20,00 grudzień 20,58.

Nowy York, 30 września. Bawełna amerykańska, zamknięcie: październik 18,65. listopad 18,75, loco 18,85. Kontrakty południowe: styczeń 18,80, luty 18,90, marzec 19,00 — 19,001, kwiecień 19,10, maj 19,20 — 19,21, czerwiec 19,17 lipiec 19,14 październik 18,63 — 18,64, listopad, grudzień 18,75.

Nowy Orleans, 30 września. Bawełna amerykańska, zamknięcie: styczeń 18,63, marzec 18,85 — 18,87, maj 19,01. lipiec 18,96, październik 18,37, grudzień 18,52 — 18,53. loco 18,32.

Odroczenia wypłat.

W dniu wczorajszym wpłynęło podanie firmy „Przemysł Dziany Zygmunt Komorowski" przy ul. Cegielnianej 20 o odroczenie wypłat.

Jak twierdzi petentka trudności płatnicze wynikiem powszechnego zastoju oraz niewypłacalności nabywców. Wytworzyło to konieczność sprzedaży towarów za gotówkę ze stratą, gdyż upusty kasowe wynosiły około 20 proc.

Nadomiar tego jeden ze spólników Stanisław Bieliński nietylko że wycofał całkowicie swój kapitał, ale cofnął firmie kredyty, przypadające na jego część.

Aktywa firmy na dzień 23 września równoważą pasywa sięgające sumy 448.031 zł. na całość których składają się główniejsze pozycje: dłużnicy 115.057, towary 92.286, weksle — 25.0… maszyny 179.304 zł.

Pasywa zaś wynoszą: wierzyciele 186.… akcepty 69.906, wierzyciele za przędzę — 39.1… za fabrykaty 11.832.

**

Jednocześnie wpłynęło podanie o odroczenie wypłat od firmy „Abram Granek" — hurtowa sprzedaż konfekcji — Plac Wolności 6.

Aktywa firmy na dzień 23 września wynoszą 187.708, passywa zaś 149.771 zł.

Nauka i wychowanie

Rozmaite

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

ZEGAR szafkowy w bardzo dobrym stanie i maszyna do szycia do sprzedania. Sienkiewicza 37, m. 38. 24

UBIORY męskie, damskie obuwie, swetry na wypłatę. Piotrkowska 37, III wejście, 1 piętro.

NA RATY! Tanio! Najdłuższe terminy! Towary manufakturowe, galanteryjne, obuwie, białe towary, firanki, kapy, kołdry, bielizna męska i damska poleca „Kredyt", Nawrot 15. Uwaga 1-e piętro, front. 25

KUPIE zatz przędzalniany (Sztreichg.) ...lka krosien cortow. i angielskich. ...zpul i Scheermaszynę. Of. z opisem i ceną do „Republiki" sub: „Maszyna" 2

KUPIE okazyjnie białą garderobę do dziecinnego pokoju. Oferty sub „Szafa".

3 PERSKIE małe dywaniki sprzedam. Wiadomość: Tkalnia sztuczna, Piotrkowska 92.

KOCIOŁ parowy 10 x 10 oraz kilka innych. Łódź Petersburska 11. Rydzewski. 4

SPRZEDAM tanio wózek dziecinny mało używany. Kilińskiego 145, m. 10. 4

Lokale

KULTURALNEJ osobie (izr.) oddam świeżo umeblowany pokój, niekrępujące wejście. Andrzeja 31, m. 10, pierwsze piętro.

SKLEP konfekcyjno - galanteryjny, łącznie z mieszkaniem (4 pok. i kuchnia) lub też sam lokal, nadający się na każdy interes do odstąpienia. Oferty sub „6 S."

POSZUKUJE słonecznego dwuokiennego pokoju (ewent. dwuch) z oddzielnem wejściem w centrum miasta na salon mód. Oferty sub „Front" do „Republiki".

LEKARZOWI kawalerowi odstąpię pokój z używalnością gabinetu lub bez. Wiadomość Konstantynowska 12, m .2 6

PRZYJME 2 panów na mieszkanie, chrześcijan. Wiadomość u dozorcy. Zachodnia 52.

POKÓJ ładnie umeblowany, słoneczny do wynajęcia. Zawadzka 50, m. 8.

DO WYNAJĘCIA od 15 października na biuro pokój frontowy o 2 oknach, I piętro front. Traugutta 8, m. 11.

POKÓJ duży, stosowny na biuro, z meblami lub bez, do wynajęcia. Telefon, wygody. Gdańska 38, m. 3, front, parter.

DLA INTELIGENTNEGO pana ładnie umeblowany pokój do oddania. Nowo-cegielniana 12, m. 6.

PRZYJME dwóch panów na mieszkanie, ul. Lipowa 82, m. 2, parter.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia od zaraz. Piotrkowska 81, front, m. 10.

POKÓJ umeblowany, telefon do wynajęcia. Andrzeja 7, m. 8, front.

SŁONECZNY pokój przy małej inteligentnej rodzinie oddam solidnej osobie. 6-go Sierpnia 28, m. 9.

DO WYNAJĘCIA 2 duże pokoje frontowe lub pojedyńczo — niekrępujące. Andrzeja 48, m. 10.

DUŻY pokój, elegancko umeblowany z niekrępującem wejściem na I piętrze ze wszelkiemi wygodami dla 2 solidnych inteligentnych osób, izraelitów, do wynajęcia od zaraz. Zgłoszenia Południowa 18, m. 25, od godz. 2—4. 3

ODSTĄPIE mieszkanie na własne i pokój ładnie umeblowany lub bez mebli frontowy z balkonem. Wiadomość: Zielona 63, m. 20, g. przyjęć od 10—1.

FRONTOWY słoneczny pokój z utrzymaniem lub bez, wynajmę, samotna wdowa inteligentnemu izr. (tee). Oferty „Październik 50". 2

DWA pokoje umeblowane, pojedyńcze z niekrępującem wejściem od zaraz do wynajęcia. Sienkiewicza 37, m. 38.

MIESZKANIA do wynajęcia, róg Narutowicza i Zagajnikowej.

DUŻY, dwuokienny frontowy pokój do wynajęcia. Konstantynowska 30, m. 8

POKÓJ frontowy wejściem wprost klatki schodowej elektrycznością, kuchenką, odnajmę solidnym paniom lub bezdzietnemu małżeństwu (izraelit.) Lipowa 58, m. 10.

POKÓJ umeblowany dla jednej pani do wynajęcia, Ul. Gdańska 76, prawa oficyna drugie wejście, parter od 1—5 po poł.

POKÓJ duży umeblowany od zaraz do wynajęcia może być dla bezdzietnego małżeństwa. Andrzeja 43 m. 14

DO WYNAJĘCIA 1 sklep, 1 pokój i kuchnia. Wiadomość u gospodarza, Kilińskiego nr. 163, między 2—4 po południu. 5

ODSTĄPIE pokój ładnie umeblowany, frontowy z balkonem. Wiadomość: Zielona 63, m. 20 g. przyjęć od 10—1. 3

DUŻY pokój, elegancko umeblowany z niekrępującem wejściem na I piętrze ze wszelkiemi wygodami dla 2 solidnych inteligentnych osób do wynajęcia od zaraz. Zgłoszenia Południowa 18 mieszk. 25, od godz. 2—4. 3

Posady

WYKWALIFIKOWANY agent, pracujący przy branży kolonjalnej i delikatesowej, mając własną klijentelę w Łodzi, poszukuje posady w odpowiedniej firmie. Oferty do „Republiki" pod „Sz."

TOKARZ żelazny i ślifierz poszukuje posady. Oferty do „Republiki" sub „Tokarz".

CHCESZ otrzymać posadę? Musi... ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42 l. Kursy wyuczają listownie: buchalterji rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów.

LEPSZA dziewczyna poszukuje obowiązku w większym domu. Łaskawe oferty pod: „uczciwa".

MŁODA przystojna panna poszukuje posady jako kasjerka lub sprzedawczyni włada język. polskim i niemieckim — może ewentualnie złożyć kilkusetną kaucję. Łask. zgłosz. pod „Kaucja 3" do adm. „Republiki".

SZOFER z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty pod „Trzeźwy".

POSZUKIWANY zdolny pracownik fryzjerski. Południowa 4.

POSZUKUJE wychowawczyni do dwojga dzieci (lat 8 i 9). Piotrkowska 53, 1-sze piętro, front, m. 1.

POSZUKUJE się zdolnej maszynistki, któraby mogła przystąpić do spółki z kapitałem 1000 zł. do dobrze prosperującego interesu. Oferty sub „Wspólnik" do administracji.

CHŁOPAK potrzebny. Skład lamp. Ul. Piotrkowska 37.

POSZUKUJE się starszej służącej do wszystkiego. H. Pilichowski, Wólczańska 63.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor odpow.: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki" sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.